

11.4.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

7 – 2018

Kokousaika: 11.4.2018 klo 18.00 – 22.31

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

7 – 2018

Mötestid: 11.4.2018 kl 18.00 – 22.31

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

11.4.2018

79 §.....	4
Esityslistan asia nro 10	4
JÄTKÄSAAREN NK. BUNKKERIN KIINTEISTÖN MYYMINEN SEKÄ LIIKUNTA-, UIMAHALLI- JA ASUNTOHANKKEEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄN SOPIMUSKOKONAISUUDEN HYVÄKSYMINEEN (LÄNSISATAMA, JÄTKÄSAARI, TONTTI 20811/5)	4
Valtuutettu Arhinmäki.....	4
Valtuutettu Honkasalo.....	5
Apulaispormestari Sinnemäki	5
Valtuutettu Ahola	6
Valtuutettu Rissanen.....	6
Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin	7
Valtuutettu Karhuvaara	7
80 §.....	8
Esityslistan asia nro 11	8
VUODEN 2019 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU	8
Pormestari Vapaavuori	8
Valtuutettu Rydman	10
Valtuutettu Ohisalo	12
Valtuutettu Arajärvi	14
Valtuutettu Honkasalo.....	16
Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin	18
Valtuutettu Hyttinen	20
Valtuutettu Peltokorpi.....	22
Valtuutettu Ebeling.....	24
Valtuutettu Niinistö.....	25
Valtuutettu Aro	26
Valtuutettu Ahola	28
Valtuutettu Niskanen.....	30
Valtuutettu Arhinmäki.....	31
Valtuutettu Vuorjoki.....	32
Valtuutettu Moisio	34
Valtuutettu Muttilainen	35
Valtuutettu Meri.....	36
Valtuutettu Sydänmaa	37
Valtuutettu Korkkula.....	38
Valtuutettu Kolbe	39
Valtuutettu Malin	41
Valtuutettu Vanhanen	42

11.4.2018

Valtuutettu Nygård	43
Ledamoten Wallgren.....	44
Valtuutettu Karhuvaara	46
Valtuutettu Hernberg.....	47
Apulaispormestari Vesikansa	48
Apulaispormestari Razmyar.....	50
Valtuutettu Rautava	52
Valtuutettu Asko-Seljavaara	53
Valtuutettu Holopainen	53
Valtuutettu Heinäluoma	55
Valtuutettu Jalovaara	55
Valtuutettu Stranius	56
Apulaispormestari Pakarinen.....	58
Valtuutettu Vepsä	59
Valtuutettu Muurinen.....	61
Valtuutettu Alametsä.....	62
Valtuutettu Pajunen	64
Valtuutettu Strandén.....	64
Valtuutettu Särelä	65
Valtuutettu Yanar	66
Valtuutettu Said Ahmed	67
Valtuutettu Laaksonen	68

11.4.2018

79 §

Esityslistan asia nro 10

JÄTKÄSAAREN NK. BUNKKERIN KIINTEISTÖN MYYMINEN SEKÄ LIIKUNTA-, UIMAHALLI- JA ASUNTOHANKKEEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄN SOPIMUSKOKONAISUUDEN HYVÄKSYMINEN (LÄNSISATAMA, JÄTKÄSAARI, TONTTI 20811/5)

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tätä Bunkkeria on käsitelty aikaisemminkin täällä valtuustossa. Silloin myös keskustelussa pohdittiin, olisivatko nämä 2 erilaista... Mitäs tässä nyt tapahtuu? Täällä ovat neuvottelut käynnissä, mutta ei se haittaa. Järkevää se, että tässä on yhdistetty sekä asuntorakentaminen että liikuntatilojen tekeminen. Mutta tässä vaiheessa kun silloin täällä hyväksytty hankesuunnitelma ja tapa toimia kaatui, siihen tilalle... Nyt kun tehdään uusi ratkaisu, niin tämä on niin paljon myöhässä jo tässä vaiheessa, että... Myönnän, että minun on hivenen hankala tässä nyt puhua, kun edessä puhutaan koko ajan, mutta yritetään silti. Tämä ratkaisu on saatava eteenpäin, koska Jätkäsaari tarvitsee näitä palveluista.

Mutta se oleellinen kysymys on tietysti se, että kun Jätkäsaaren valmistuu peruskoulu, jonka liikuntatilojen olisi tarkoitus olla nämä Bunkkerin tilat, mikä on minusta järkevää. Ei ole järkevää rakentaa vierokäin koulun liikuntatiloja ja sitten liikuntatiloja, jotka olisivat tyhjinä päiväsaikaan, vaan on järkevää, että ne yhdistetään. Mutta ongelmaksi muodostuu nyt, että kun tämä Bunkkeri-hanke on ollut myöhässä niin paljon, niin koulu valmistuu, mutta ei ole liikuntatiloja.

Tässä nyt on liitteenä selvitys siitä, mitä tämän suhteen aiotaan tehdä. Tämä selvitys tuli sen vuoksi, että kysyin tätä asiaa kaupunginhallituksessa ja pyysin, että tällainen liitetään tänne. Haluan tähän kiinnittää huomiota. En ajatellut tehdä esimerkiksi pontta tästä, koska uskon, että sitä kautta, että tämä liite muun muassa... Tämähän on liitetty muuten. Se on äärimmäisen tärkeää, että nyt me kiirehdimme näitä Jätkäsaaren muita liikuntahankkeita ja investoimme myös näihin muihin liikuntahankkeisiin sillä lailla, että siellä on koululaisilla mahdollisuus liikuntaa alueella suorittaa odottaessaan sitä, että tämä Bunkkeri valmistuu. Tämä tällaisena suullisena voimakkaana pontena ja muistutuksena siitä,

11.4.2018

että tämä vähän ehkä epämääräinenkin selvitys vielä täällä, niin todella siihen on tarve, ja meidän pitää huolehtia siitä, että näillä lapsilla, jotka aloittavat tämän koulun, on myös mahdollisuus liikuntaan, harrastamiseen, liikuntatunteihin tällä alueella.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Arhinmäen puheenvuoroa jatkaisin hieman. Rouva puheenjohtaja täällä myös mainitsi, että täällä oli jotain virheitä näissä liitteissä, niin itse asiassa tämä selvitys puuttui myös kokonaan tänään vielä täältä. Tämä liite numero 8. Olisin kysynyt nyt, jos apulaispormestari Sinnemäki osaisi esimerkiksi vastata siihen, mihin poliittiseen päätöksentekoon nämä liikuntatilat tulevat. Eli kuka ja mikä taho sen päätöksen tulee tekemään, ja missä vaiheessa tämä kustannusarvio? Nyt tässä ei ole ollenkaan arvioitu näitten liikuntatilojen kustannuksia, että minkälaisesta kokonaisuudesta me puhumme ja millä tavalla... Jotta me valtuutetutkin osaisimme nyt varautua, kun tänäänkin keskustellaan ensi vuoden talousarviosta, että tietäisimme, minkälaisesta summasta on kyse. Tässähän tämä koulu avautuu tosiaan elokuun alussa 2019, ja silloin tämän suunnitelman mukaan niitä liikuntatiloja ei olisi vielä rakennettu, vaan että tässä on ajateltu, että tämän väliaikaisen hallin rakentaminen tapahtuisi huhti–lokakuun välissä 2019. Jos tähän saisi vastauksen.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Todellakin tässä aikataulussa kysymys väliaikaisista liikuntatiloista on jätkäsaarelaisten ja Jätkäsaaren koulua käyvien lasten kannalta ollenainen. Niin kuin kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja valtuutettu Arhinmäki totesi, niin hän erityisesti pyysi, että tämä selvitys myös toimitettaisiin meille liitteenä, joka auttaa sitten myös vastaamaan alueella asuvien kysymyksiin.

Tällä hetkellä työ tämän väliaikaisen liikuntatilan hankkeen valmisteluksi on käynnissä. Sillä, hyvä kyllä, on tällä hetkellä myös projektipäällikkö, joka vastaa siitä, ja itse asiassa päätöksentekijöinä pääsemme ottamaan siihen kantaa budjettikäsittelyn yhteydessä, kun budjettiraamin hankkeisiin myös tämä hanke täytyy tuoda. Sen kustannusarvio, joka nyt ei ole viimeinen sana siitä, mutta että ymmärrämme, mistä haaru-

11.4.2018

kasta puhutaan, niin saatetaan puhua noin 3 miljoonan euron kustannuksesta. Silloin ensi vuoden talousarvio on se kohta, jossa sitten valtuusto tulee ottamaan tähän asiaan kantaa tai tekemään päätöksen. Tällä hetkellä valmistelua tehdään sellaisella mielellä, että tässä selvityksessäkin esitellyn aikataulun mukaan tässä päästäisiin eteenpäin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ahola

Arvon puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Tässä vaiheessa hanketta en rupea se suurempia kapuloita rattaisiin heittämään, mutta se, mitä dokumenteista luin, niin vuonna 2016 ei ollut kuin yksi tarjous pöydällä, ja tänäänkään ei ole 3 varteenotettavaa vaan yksi varteenotettava tarjous pöydällä. Mielestäni 20 miljoonan diilejä, ne pitäisi kilpailuttaa niin, että siinä on sentään edes 3 todellista vaihtoehtoa pöydällä sen sijaan että runtataan yksi pakolla läpi. Kannustaisin valtuustoa pitämään huolta vastaisuudessa niin, että kilpailutukset tapahtuvat asianmukaisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Rissanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy todeta näistä kilpailutuksista, että tämä on kyllä harvinaisen haastava kohde, että tällaisen betonibunkkerin päälle lähdetään rakentamaan ja sen sisään. Sillä tavalla ymmärrän sen, että ei ole ollut enempää, mistä valita.

Haluaisin tässä yhteydessä kiittää siitä, että näinkin nopeasti saatiin tämä uudestaan tänne meille valtuustoon – siinä mielessä kun tämä syksyllä kaatui. Tässä on kaupunkiympäristötoimiala tehnyt hyvää työtä. Ja samalla ilmeisesti nyt on siis pakko kiittää myös valtuutettu Arhinmäkeä siitä, että me saimme nämä väliaikaiset liikuntasuunnitelmat, koska niistä olisin itsekin halunnut kysyä. Mutta tässä nyt on hyvä tämä listaus siitä, koska se on aivan selvää, että Jätkäsaaren koululaisetkin tarvitsevat mahdollisuuden liikkua monipuolisesti. Sinänsähän koko hanke tulee kyllä harmillisesti vähän nyt myöhästymään, kun jos mietitään, että sieltä se Ruoholahdenkin uimahalli on ollut jo pois käytöstä. Alueen palvelut ovat kyllä selvästi olleet heikoimmat kuin mihin on to-

11.4.2018

tuttu. Että kannatan sitä. Mutta lähinnä halusin nyt ottaa tämän puheenvuoron kiittäkseni kaupunkiympäristötoimialaa siitä, että tässä on päästy näinkin nopeasti uudestaan päätöksentekoon.

Kiitos.

Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Jag skulle också vilja rikta ett tack till beredningen för det här ärendet. Det är viktigt att det går framåt.

När vi i planläggningen planerar för motionsutrymme eller motionsdelar av nya stadsdelar så stadsborna som flyttar dit förväntar sig också att dom ska byggas. Det är bra att det här går framåt. Vi vet att folk rör på sig allt mindre i dagens läge. Det är en samhällsutveckling som vi ser, och samtidigt en utmaning. Bygger vi motionsanläggningar nära var folk bor så är steget lägre att faktiskt röra på sig också. Samtidigt är det roligt med en sån här ny anläggning i en modern stadsdel som Busholmen. Så att jag tycker dessutom att det är helt fräscht att kombinera både bostäder och en idrottsanläggning. Jag är glad för att planerna fortskrider och är glad för att också Busholmsborna får se fram emot fina och moderna motionsutrymmen.

Tack.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos.

Tämä on tosi positiivinen asia, että Bunkkerin rakentaminen tästä eteenpäin. Tämä on hyvä osoitus nykyisen kaupunkisuunnittelun joustavuudesta, kun näitä rakennuksia voidaan monipuolisesti käyttää. Mutta liikuntatilojen ja varsinkin uimahallin tarve eteläisissä ja kantakaupunginosissa on todella tarpeellinen. Samalla meidän pitäisi huolehtia siitä, että esimerkiksi kuntoutuskäytössä, erityisryhmien käytössä olevia uinimahdollisuuksia ei tämän Bunkkerin varjolla vähennetä muista kaupunginosista.

11.4.2018

80 §

Esityslistan asia nro 11

VUODEN 2019 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU

Pormestari Vapaavuori

Puheenjohtaja.

Kaupunginvaltuusto käy vuosittain lähetekeskustelun seuraavan vuoden talousarviosta. Talousarvioraami on se jälkeen tarkoitus käsitellä kaupunginhallituksessa jo toukokuussa. Kaupungin organisaatiomuutos, toimialamalliin siirtyminen ja kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarviorakenteen muutos tarkoittavat aiempaa selkeämpää raami-budjetointia ja kaupunginhallituksen antaman kaupungin kokonaisraamin jakautumista aiempaa suurempiin kokonaisuuksiin. Syksyllä kaupunginvaltuusto päättää toimialojen kokonaisbudjetit strategiassa tehtyjen linjausten pohjalta. Tämän jälkeen iso vastuu – aiempaa isompi vastuu – määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta edelleen kaupunkistrategian toteuttamista tukevalla tavalla jää toimialalautakunnille.

Suomen talous näyttäisi olevan tällä hetkellä hyvässä kasvussa. BKT kasvoi tilastokeskuksen maaliskuun loppupuolella tarkentuneen arvion mukaan 2,7 % viime vuonna. Kasvua tukee usean maan keskeisen talousalueen samantahtinen elpyminen, kevyt rahapolitiikka sekä Yhdysvaltain finanssipoliittinen elvytys. Uhkana näköpiirissä on kuitenkin protektionismin kasvu sekä riski uudistustahdin hiipumiseen samalla kun velkaantuneisuus pysyy suurena. Tämä on erityinen haaste myös Suomelle.

Kaupunkistrategiassa päätetyt talouttamme ohjaavat periaatteet muodostavat pohjan talousarvioraamin valmistelulle. Helsinki kantaa oman vastuunsa julkisen talouden tasapainottamisesta ja huolehtii kaupungin kokonaistuottavuuden parantamisesta. Kasvavan kaupungin tarpeet ja kustannustason muutos otetaan huomioon toimintamenojen kokonaismitoituksessa. Toimintamenot mukautuvat kaupunkitasolla väestönkasvun sekä kustannustason muutoksen mukaan huomioiden kokonaistuottavuuden 0,5 % vuotuisen nousun. Kaupunkitasoinen menomäärärahojen kasvattamisvara kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suuremmin lisää kustannuksia. Kaupungin kasvuun varaudutaan mitoittamalla kokonaisinvestoinnit tasolle, joka

11.4.2018

kyetään rahoittamaan strategiakaudella tulorahoituksella siten, ettei lainakanta asukasta kohden kasva.

Myös Helsingin kohdalla hyvä suhdannetilanne on otollinen aika talouden asteittaiseen tasapainottamiseen ja puskureiden keräämiseen heikompia aikoja varten. Kaupungin ydintehtävä on huolehtia kestävästä kasvun mahdollistavista investoinneista, ja voimakkaasti kasvavan kaupungin hyvään taloudenhoitoon kuuluukin investointikyvystä huolehtiminen kaikissa tulevaisuuden skenaarioissa. Helsingin kaupungin tämänhetkinen investointitaso on aikaisempaan nähden erittäin korkea, mikä kertoo kaupungin vahvasta kasvusta. Kaupungin toteutunut investointitaso HKL-liikelaitoksen joukkoliikenneinvestoinnit huomioiden on parina viime vuonna ollut yli 650 miljoonaa euroa, mikä on ollut noin 100 miljoonaa euroa enemmän kuin sitä edeltävinä vuosina. Kuluvan vuoden talousarvion mukainen investointitaso puolestaan on edelleen selvästi viime vuosien toteutunutta tasoa suurempi.

Maakunta- ja sote-uudistus aiheuttaa kaupungin tulevien vuosien talouden poikkeuksellista epävarmuutta. Uudistuksen rahoitusmalli on Helsingin ja muiden suurten ja kasvavien kaupunkien näkökulmasta kokonaisuudessaan hyvin epäedullinen. Leikatut kunnallisveroprosentit pienentäisivät kaupunkien vuosittaista verotulokasvua. Kaupungin nykyinen lainakanta jäisi uudistuksessa kaupungin vastuulle, mikä tarkoittaa kaupungin suhteellisen velkaantuneisuuden olennaista kasvua. Uudistuksen jälkeen valtion rahoituksen suhteellinen merkitys kaupungin tulorahoituksessa tulisi olemaan nykyistä suurempi, mikä lisää osaltaan rahoituksellista epävarmuutta sekä kaventaa kunnallista itsehallintoa.

Sote- ja maakuntauudistuksen tai sen uhan takia myös Helsingin on vuosikymmenen lopulta vahvistettava talouttaan uudistuksen muutoksiin varautumiseksi, jos näin pääsee käymään. Entistä olennaisemmiksi kaupungille muodostuisivat sellaiset tasaiset tulovirrat, jotka eivät ole riippuvaisia valtiovallan kulloisistakin mielenliikkeistä.

Hyvät valtuutetut.

Helsingin taloustilanteet lähtökohdat ovat hyvät. Viime vuosien tilinpäätökset ovat vakauttaneet Helsingin talouden tunnuslukuja. Kaupungin tulorahoitus riitti viime vuonna hyvän verotulokehityksen ansiosta kattamaan investoinnit. Helsingin investointitaso suhteessa poistoihin on muuten merkittävästi muita suuria kaupunkeja korkeampi. Tämänhetkisen korkean investointitason on mahdollistanut kasvavan kaupungin myönteisen verotulokehityksen ohella viime kaudella sovellettu ja edelleen kaupunkistrategiaan kirjattu tuottavuustavoite. Tämä toimintamenoja mitoittava kaava on mahdollistanut menomäärärahojen kohden-

11.4.2018

tamisen sinne, missä väestönkasvu on luonut menopaineita. Mutta samalla organisaation tuottavuutta on saatu kuitenkin parannettua.

Jos valtiovalta vastoin suurten kaupunkiensä huolta runnoo sote- ja maakuntauudistuksen eteenpäin, leikkaa uudistus 2020-luvun verotulokasvua. Tällöin kaupungin on etsittävä rahoitus investointeihinsa muuta kautta. Myös osin tämän syyn takia Helsinki on pyrkinyt pienentämään lainakantaansa muutamana viime vuonna. Viime vuonna kaupungin lainakanta aleni 1 206 miljoonaan euroon. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 165 miljoonaa euroa, mikä rahoitettiin ylijäämäisestä toiminnan ja investointien rahavirrasta. Uusia pitkäaikaisia talousarviolainoja ei viime vuonna nostettu.

Arvoisa kaupunginvaltuusto.

Nämä ajat ovat maamme suurille kaupungeille vaikeat ja hallituksen aiheet maamme kasvukeskusten tulevaisuudelle poikkeuksellisen hankalat. Meillä valtuutetuilla Helsingin ylimpinä päätöksentekijöinä on vastuu ensinnäkin vaikuttaa, että hallitus olisi toimissaan vähemmän kaupunkivastainen mutta myös vastuu varautua pahimpiin mahdollisiin tulevaisuuden skenaarioihin. Tavoitteenamme tietenkin on, että pystymme turvaamaan maan pääkaupungin kestävä kasvun ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin kaikissa mahdollisissa tilanteissa koko maata hyödyttävällä tavalla.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastuullisen taloudenpidon puolestapuhujan rooli ei politiikassa ole helppo. Laskusuhdanteen aikana saa kuulla arvostelua, jonka mukaan taloudellista suhdannetta tulisi tasata julkisia kukkaronnyörejä höllentämällä. Noususuhdanteen aikana taas saa kuulla, että nyt on taas jakovaraa, joka mahdollistaa veronmaksajan rahojen sirottelyn vähän joka puolelle. Aina löytyy jokin syy, minkä takia juuri nyt muka ei olisi oikea aika huolehtia budjettitasapainosta tai julkisen talouden pitkän aikavälin kantokyvystä. Kokoomuksen mielestä ne tulee pitää mielessä aina, niin nousu- kuin laskusuhdanteessakin. Vain vakaa ja kestävä talous voi mahdollistaa riittävät julkiset palvelut. Tulee aina muistaa myös se, että poliitikkojen päätöksenteon kohteena olevat julkiset varat ovat veronmaksajien rahoja. Työteliäiden, rehellisten ja tunnollisten helsinkiläisten veronmaksajien rahoja. Niiden käytöstä päättäessämme meidän tulee olla aivan erityisen tarkkoja ja täsmällisiä.

11.4.2018

Helsinki elää jälleen taloudellisen kasvun aikaa. Viime vuonna kaupungin kokonaisverotulot kasvoivat 5,5 % ja työttömien määrä pieneni 10 %. Kaupungin vuosikate toteutui noin 360 miljoonaa euroa talousarvioita parempana. Asukasta kohden laskettu lainakanta puolestaan on tipunut 4 vuoden takaisesta yli 2 500 eurosta nykyiseen alle 1 900 euroon.

Helsingfors goda ekonomiska situation beror inte på slump eller konjunkturyck, utan är ett resultat av målmedvetet arbete. Med ledning av samlingspartiet förbättrades skicket av stadens ekonomi målmedvetet under förra fullmäktigeperioden, genom flera utgiftsbegränsningar, med vilka skuldsättningen minskades. Ansvarsfull ekonomisk hushållning behövs även i fortsättningen för att försäkra en gynnsam utveckling i framtiden.

Arvoisa puheenjohtaja.

Myönteiset talousuutiset voivat lisätä poliittista houkutusta muuttaa budjettipolitiikkaa hövelimmän rahanjaon suuntaan. Sellaiseen meillä ei edelleenkään ole varaa. Maailmantalouden taivaanrantaan on ilmestynyt useita synkkiä pilviä. Kauppasodilla uhkaillaan ja protektionismi valtaa alaa. Näiden skenaarioiden toteutuminen heijastuisi pian kielteisesti myös kansainvälisestä kaupasta riippuvaisen Suomen ja sen pääkaupungin talouteen.

On myös niin, että suunniteltu maakuntaudistus aiheuttaa Helsingin taloudenpidon pitkäjänteiseen suunnitteluun merkittävää epävarmuutta. Kaupungin kunnallisverokertymästä poistuisi noin kaksi kolmannesta, mutta nykyinen lainakanta jäisi edelleen kaupungin vastuulle. Pahimmillaan tällainen ratkaisu olisi omiaan heikentämään Helsingin mahdollisuuksia investoida tulevaan kasvuunsa.

Kaupungin talouteen kohdistuvien lukuisien epävarmuustekijöiden johdosta on erityisen tärkeää, että Helsinki jatkaa vastuullisen taloudenpidon linjalla. Olemme yhteisesti hyväksymässämme kaupunkistrategiassa linjanneet, että kokonaistuottavuuden 0,5 prosentin vuotuisella parantamisella katetaan osa väestönlisäyksen aiheuttamasta toimintamenojen lisästarpeesta. Niin ikään olemme yhdessä hyväksyneet mitoittevamme kokonaisinvestoinnit tasolle, joka kyetään rahoittamaan strategiakaudella tulorahoituksella siten, ettei lainakanta asukasta kohden kasva. Näistä lähtökohdista meidän tulee pitää tiukasti kiinni läpi koko valtuustokauden, myös ensi vuonna.

Kasvavan kaupungin investointikyvystä, kestävästä kaupunkisuunnittelusta ja järkevästä asuntopolitiikasta on pystyttävä huolehtimaan kai-

11.4.2018

kissa olosuhteissa. Kaupungin tärkein voimavara on sen osaavat asukkaat. Oli taloudellinen tilanne mikä tahansa, Helsingin on huolehdittava kasvatuksen ja koulutuksen laadusta ja monipuolisuudesta. Helsingin tulee olla kilpailukykyinen ja houkutteleva kaupunki elää, yrittää ja tehdä työtä. Kaupunki, joka pystyy tarjoamaan laadukkaat palvelut kasvavalle määrälle helsinkiläisiä sekä nyt että tulevina vuosina.

Vastuullinen ja pitkäjänteinen budjettipolitiikka varmistaa sen, että kaupunkilaiset voivat nauttia kattavasta päiväkotiverkosta, omaleimaisista paikalliskouluista, toimivasta terveydenhuollosta ja laadukkaista lähiliikuntapaikoista. Toimiva Helsinki ei unohda myöskään heikoimmassa asemassa olevia kaupunkilaisiaan. Tämä kaikki on mahdollista, kun kehitämme palveluitamme vakaalta taloudelliselta pohjalta.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja kaikki kaupunkilaiset.

Maan hallitus on todellakin unohtanut tai tarkoituksella sivuuttanut kaupunkien kasvun globaalin trendin, ja tämä on uhka Helsingille. Investointikykyimme heikkenee ja verotulot laskevat. Sote- ja maakuntahimeli asettuukin poikkitelein eteemme sillä tiellä, jossa me haluaisimme rakentaa Helsingistä entistä kansainvälisemmin kilpailukykyisempää ja paremmin voivaa kaupunkia.

Helsingissä rakennetaan kovaa vauhtia ja työllisyys kohenee. Helsinki on Suomen kasvun veturi, ja Helsingin seutu tuottaa 33 % maamme BKT:stä. Lainakantamme laskee, velkojakin maksamme vain pois. Helsingin täytyy olla kaupunki, jossa on mahdollista työskennellä, asua ja saada laadukkaita palveluita. Helsingin on oltava kaupunki, jossa on helppo hengittää, oli kyse sitten toimeentulosta tai ilmastonmuutoksen torjumisesta päästöjä kitkemällä.

Hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Maailman toimivin kaupunki torjuu eriarvoisuutta. Me olemme tehneet arvovalintoja subjektiivisen päivähoito-oikeuden säilyttämisestä, pitäneet ryhmäkoot pienempinä ja poistaneet terveyskeskusmaksut. Mitä parhainta yhdenvertaisuustyötä on taata mahdollisimman monelle lapselle laadukas varhaiskasvatus. Tällä saralla odotammekin askelia viime syksynä vihreiden toimesta käynnistetyssä prosessissa, jossa varmistetaan varhaiskasvatuksen työntekijöiden määrä ja pysyvyys tässä kaupungissa. Palkkojen on oltava niin kilpailukykyisiä, että tänne halu-

11.4.2018

taan tulla töihin. Alipalkattujen naisvaltaisten alojen palkkoja pitää Helsingillä olla varaa nostaa.

Mitä parhainta eriarvoisuuden torjuntaa on panostaa koulutukseen ja jatkaa strategian mukaisesti kunnianhimoista tarvepohjaista lisärahoitusta, siis tasoittaa alueiden välisiä eroja. Tätä on tehtävä myös asuntorakentamisen osalta ja jatkettava menestyksestä sekoittavaa asuntopolitiikkaa.

Eduskuntaan on tulossa pian käsittelyyn kansalaisaloite maksuttomasta toisen asteen koulutuksesta. Maksuton toisen asteen koulutus maksaisi Helsingin kaupungille arviolta noin 15 miljoonaa euroa. Meillä on tähän varaa, koska meillä ei ole varaa siihen, että yhä useampi nuori jää täysin ilman toisen asteen koulutusta, joka työn muuttuessa muuttuu yhä välttämättömämmäksi pohjaksi. Jo nyt me tiedämme, että ilman toisen asteen koulutusta olevien työttömyysaste on kohtuuttoman korkea ja ura- ja palkkakehitystä ei juuri ole. Yhä tietotyövaltaisempi maailma tarvitsee osaavampia helsinkiläisiä.

Me vihreät haluamme, että maailman toimivimmassa kaupungissa jokaisella on koti. Siinä missä sote-maku-himmeliä ei selkeästi ole valmisteltu ajatuksella, että kaupungit kasvavat, me näemme sen globaalin trendin, jossa ihmiset haluavat asua kaupungeissa. Juuri tästä syystä Helsingin pitää rakentaa, rakentaa ja rakentaa. Nuorisobarometreistakin tiedämme, että nuoret erityisesti haluavat tulla Helsinkiin. Viime vuonna kuitenkin juuri nuorten asunnottomuus kasvoi. Tähän meidän on puututtava heti.

Saimme kuluvan vuoden budjettiin erityisen tärkeän lisämäärärahan sosiaali- ja terveystoimialalle. 21 miljoonalla eurolla on nyt palkattu lukuisia ammattilaisia kohtaamaan helsinkiläisiä elämän vaikeissa paikoissa. Tällä linjalla on jatkettava ja tartuttava erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyden palveluiden kehittämiseen.

Hyvä valtuusto.

Olemme lähiaikoina hyväksymässä toimenpideohjelman kaupungin päästövähennyksille. Sen toteuttamiseen on oltava riittävät resurssit. Ennen kaikkea tarvitsemme kuitenkin päätöksiä ja poliittista tahtoa. Vihreät iloitseekin siitä, että maan hallitus on päässyt sopuun kivihiilen energiakäytön kieltävästä laista. Sipilän hallituksen heikossa ilmastopolitiikassa on siis valopilkunsa. Kivihiilen poltosta on luovuttava Helsingissä mahdollisimman nopeasti ja myös turpeesta koko maassa. Tämä ei saa tarkoittaa kuitenkaan sitä, että kivihiihi vaihdetaan pelkkään puun polttamiseen.

11.4.2018

Meillä on hyvät mahdollisuudet kunnianhimoisiin päästövähennyksiin, kun onnistumme siirtämään liikkumista enemmän raiteille, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen suuntaan. Meidän on edettävä harppauksin kohti hiilineutraalia Helsinkiä. Ekologinen kestävyys ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus ovat mitä parhaimpia valttikorttejamme houkutellesamme tänne kansainvälisiä osaajia ja yrityksiä.

Samaan aikaan kun rakennamme ennätysmäärän asuntoja, pitää kuitenkin varmistaa myös lähiluonnon säilyminen ja monet arvokkaat luonnetkohteet. Kaupunkistrategian tavoitteet luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi eivät toteudu ilman rahaa.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Toisin kuin maan hallituksessa tunnutaan uskovan, panostukset varhaiskasvatukseen, koulutukseen ja eriarvoisuuden torjuntaan sekä ympäristön suojeluun ovat paitsi kestäväää, järkevää myös mahdollista politiikkaa. Nämä ovat niitä tekoja, joilla tehdään maailman toimivin kaupunki.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Tästä lähtökohdasta on myös arvioitava talousarvion tavoitteita. Taloudellinen kestävyys ei tarkoita vain kaupungin talouden hyvää hoitoa ja pitkäjärjenteistä terveen kaupunkilaisjärjen käyttöä. Tätäkin tietysti tarvitaan. Mutta se tarkoittaa myös helsinkiläisten ja laajemmin Suomessa asuvien aineellista hyvinvointia. Olemmehan toistuvasti korostaneet Helsingin asemaa maan veturina, ja huutonsa on vastattava.

Sosiaalinen kestävyys on tukea ja edellytysten luomista ihmisten menestymiselle. Sosiaalinen ei tässä ole kapeaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, vaikka se on sitäkin. Se on yhteisvastuuta. Se on koulutusta lapsille ja nuorille unohtamatta laajan aikuiskoulutuksen tarvetta. Ammatteja syntyy ja kuolee. Työ tarvitsee tekijäänsä ja tekijä työtä. Se on huolehtimista työllisyydestä ja yhteiskunnan kehityksestä.

Ympäristön kestäväää kehitystä ei tarvitse erikseen perustella tässä ilmastomuutoksen, valtamerten happikadon, muovivirokaantumisen ja

11.4.2018

metsien hävittämisen maailmassa. Lyhyesti sanoen kyse on tulevaisuuden turvaamisesta talousarvion keinoin.

Lapset ovat tulevaisuus. YK:n lapsen oikeuksien komitea on huomauttanut Suomea, että emme käytä lapsibudjetointia ja lapsivaikutusten arviointia. Valtuusto on kyllä päättänyt ottaa lapsibudjetoinnin käyttöön. Se tarkoittaa, että tarkastellaan budjetissa lasten ja nuorten kannalta myös kaavoitusta, asuntotuotantoa ja aikuisten sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Budjetissa on nimenomaan tuotava tämä näkökohta esille.

Koulutus kannattaa aina. Varhaiskasvatuksessa on ensisijaisesti kyse investoinneista. Varhaiskasvatuksen maksuttomuus lisännee sen kysyntää. Meidän on pyrittävä parantamaan kouluvalmiuksia, ja tämä heijastuu aikuisikään saakka parempana koulutuksena, työllistymisenä ja tuloina ja siinä sivussa sivumennen myös kasvavana veronmaksuna. Se auttaa inhimillisesti haavoittavassa asemassa olevia ja turvapaikanhakijaperheiden lapsia. Niin valtion kuin kaupungin etu pitkällä aikavälillä on mahdollisimman pikaisesti, laaja-alaisesti ja kattavasti toteutettu varhaiskasvatus.

Toisen asteen opiskelun keskeyttää sietämättömän suuri osa opiskelijoista. Koulutuksen kustannuksissa voi kaupunki sangen yksinkertaisesti olla osa ratkaisua. Lukiolaisten ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden maksuton oppimateriaali ja tarveaineet ovat vähäinen kustannus kaupungin nykyisessä voittoa tuottavassa toiminnassa.

Nämä esimerkkeinä tulevaisuudesta. Myös nykyiset ongelmat vaativat osaansa. Vanhustenhuolto on rajun kehittämisen tarpeessa, eikä tässä kannata odottaa sotea. Tasapaino esimerkiksi kotipalvelujen ja kotisairaanhoidon ja toisaalta palveluasumisen ja laitoshoidon kesken on rakennettava suunnitelmallisesti. Kysymyksessä ei voi tuijottaa vain talouteen, vaan inhimillisyyteenkin on oltava silmää. Vastaavan tyyppinen heikkous on helsinkiläisessä vammaishuollossa ja mielenterveyspotilailla.

Yksinäisyyteenkin voi kaupunki vaikuttaa, vaikka se ei ole kunnallista toimintaa sanan varsinaisessa merkityksessä. Tässäkin on kyse mahdollisuuksista. Järjestöavustuksilla, palvelukeskuksilla, harrastusmahdollisuuksilla ja asukastaloilla voidaan nostaa monen elämänlaatua.

Asuntotuotanto on pääkaupunkiseudun ikuisuusratkaisematon kysymys, jossa parempaan on pyrittävä. Segregoituminen on alkanut, vaikka sitä pitkään on ehkäisty. Entistä tärkeämpiä ovat hyvä kaavoitus sekä koulut ja päiväkodit. Vaikka näistä ei päätetä talousarviossa, talousarvio luo edellytykset näille toimille. Oma kysymyksensä ovat asunnot-

11.4.2018

tomat. Nimi ovesa on edelleen hyvä tunnus. Siitä alkaa kuntoutuminen.

Investointiohjelmaan en tässä yhteydessä enemmälti puutu. Yleiskaava säätelee muun muassa ympäristön kestävyuden edistämistä. Palvelut tarvitsevat seinänsä, digitalisaatio ratkaisunsa ja henkilöstö koulutuksensa. Kaikki ne ovat oikein toteutettuina investointeja parempaan palveluun.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosialidemokraatit edellyttävät, että ainakin nämä tavoitteet otetaan huomioon maailman toimivinta kaupunkia rakennettaessa. Rakentamisen on nimittäin tapahduttava ihmisten hyväksi.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Politiikassa esitetään usein ajatus, että idealistit pitävät esillä jokaisen oikeutta hyvinvointiin ja realistit painottavat talouskuria, joka usein puetaan vastuullisen taloudenpidon retoriseen kaapuun. Näin kirjoitin eilen tähän puheenvuoroon, enkä voinut arvata, että se osuisi näin hyvin tähän Wille Rydmanin kokoomuksen ryhmäpuheenvuoroon. Helsingissä ovat pitkään olleet vallalla realistit niin kuin Rydmankin omassa puheenvuorossaan totesi. He ovat muistuttaneet maan taloustilanteen olevan vaikea ja perustelevat sillä, että Helsingin pitää siksi leikata palveluista. Realistit myös muistuttavat meitä, että meidän pitää säästää nyt, jotteimme leikkaa tulevaisuuden lapsilta.

Vastakkainasettelu realistien ja idealistien välillä on ongelmallinen. Viisas kunnallispoliittinen keskustelu ja päätöksenteko lähtevät siitä, että arvioimme yhdessä, mitä haluamme tehdä ja mitä pidämme tärkeänä. Talous on aina keino, ei päämäärä itsessään. Kunta ei ole yritys vaan julkisyhteisö, ja sen tärkein tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia, ei minimoida kustannuksia ja tehdä mittavaa ylijäämää. Tämä tuntuu Helsingissä liian usein unohtuvan. Hyvän elämän edellytysten luominen tämän hetken lapsille ja aikuisille auttaa myös tulevia sukupolvia.

Arvoisat valtuutetut.

Viime vuoden tilinpäätös kertoi toista vuotta peräkkäin, että Helsinki teki satojen miljoonien ylijäämän, viime vuonna tarkalleen ottaen 483 mil-

11.4.2018

joonaa. Vielä vuonna 2016 ylijäämä selittyi osittain eritahtisina maanmyyntikirjauksina, mutta ei enää. Helsingin talous on vahvalla pohjalla, mikä selittyi ennen kaikkea parantuneella työllisyystilanteella ja yhteisöverotuloilla.

Me vasemmistoliiton valtuustoryhmässä olemme sitä mieltä, että taloudellisesti vahvan kaupungin on huolehdittava siitä, että myös palvelut ovat vahvalla pohjalla. Näin ei nyt ole. Sen sijaan eriytymiskehitys kaupungissa jatkaa kasvuaan. On hyvinvoivien Helsinki, jossa eriarvoisuus ei tunnu jokapäiväisessä arjessa, ja sitten on niiden Helsinki, joka ei ota koppia, anna turvaa ja hoivaa. Monesti tämä puoli Helsingistä valkenee hyvinvoivalle helsinkiläiselle vasta siinä vaiheessa, kun elämässä kohtaa kriisi, oma lähiomainen on vanhusten kotihoidossa tai mielenterveyspalveluiden tarpeessa.

Viime vuosien leikkaukset näkyvät helsinkiläisissä palveluissa yhä. Koulut sinnittelevät ilman riittäviä oppikirjamateriaaleja, ja oppilaat työskentelevät muistiinpanojen varassa. Päiväkodeissa liian alhaisilla palkoilla työskentelevät työntekijät väsyvät, kun sijaisia ei palkata tarpeen mukaan. Mielenterveyspalveluiden piiriin pääsee vasta sitten, kun hätä on suurin, jos silloinkaan. Vanhusten kotihoidossa liian huonokuntoiset vanhukset yrittävät pärjätä yksinään kotona, vaikka koti ei ole heille turvallinen paikka. Työntekijät puolestaan uupuvat, kun työtä joutuu tekemään epäeettisissä olosuhteissa. Erityislasten vanhemmat joutuvat käymään kohtuuttomia kamppailuja saadakseen lapselleen koulunkäyntiin tarvittavan tuen. Koulujen ja päiväkotien perusparannuksia ei hoideta kuntoon, ja tuhannet lapset joutuvat joka päivä kärsimään huonosta sisäilmasta.

Hyvät valtuutetut.

Kaupunkia vaivaava eriytymiskehitys heijastuu myös päätöksentekoon. Nuorten asunnottomien hätä tai lastensuojeluasiakkaiden arki eivät välttämättä kantaudu päätöksentekijöiden agendalle, sillä täällä valtuustossa eletään usein eri todellisuudessa, ja suhteellisesti suurempi osuus valtuutetuista tulee hyvinvoivilta kantakaupungin alueilta. Siten eriytymiskehitys on myös demokratiaongelma.

Hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton kärkitavoitteita vuoden 2019 talousarviota laadittaessa ovat nuorten asunnottomuuden vähentäminen, vanhustenhoidon parantaminen, peruspalveluiden parantaminen ja hyvä opetus kaikille niin eri kaupunginosissa kuin erilaisille oppijoille. Me haluamme, että varhaiskasvatuksen ja naisvaltaisten alojen alipalkkaus korjataan ja että

11.4.2018

Helsinki toimii tässä suhteessa suunnannäyttäjänä. Me vaadimme, että Keskustakirjaston kirjauksesta, jonka mukaan lähikirjastoverkostoa ei kavenneta, pidetään kiinni. Meidän näkemyksen mukaan henkilöstön siirtäminen lähikirjastoista Oodiin johtaa käytännössä lähikirjastoverkoston rapauttamiseen. Oodin henkilöresurssit on siksi tarkistettava.

Hyvät valtuutetut.

Viikko sitten osoitimme täällä valtuustossa...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo. Osoitimme täällä valtuustossa yhtenäisesti ja historiallisesti, että Helsingille hallituksen eriarvoistava sote-uudistus ei käy. Pidetään näistä riveistä kiinni ja osoitetaan yhdessä, että Helsinki kulkee eturintamassa, kun on kyse eriarvoisuuden torjumisesta. Helsinki on ihmisiä, ei taloudellista tulosta varten.

Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Helsingin kaupungin onnistunut pitkäjänteinen ja tasapainoinen taloussuunnittelu on luonut Helsingille elinkeinoelämän näkökulmasta positiivisen profiilin. Tämä yhdistettynä muun viihtyisyyden kanssa on tärkeää, jotta Helsinki pärjäisi kansainvälisessä kilpailussa muiden pohjois-eurooppalaisten pääkaupunkien kanssa. On kuitenkin tärkeätä, että myös tämän päivän helsinkiläiset ja tulevaisuuden helsinkiläiset viihtyvät kaupungissamme.

De ekonomiska prognoserna ser till mångt och mycket positiva ut, men det betyder ändå att vi ska göra smarta val. Trots positiva konjunkturen täcker den offentliga ekonomins inkomster inte utgifterna. Vi ska fortsätta föra en balanserad, hållbar och konkurrenskraftig ekonomisk politik, men samtidigt måste vi beakta att alla i Helsingfors idag inte mår bra.

Kommuninvånarnas gemensamma finansiering av service måste vara transparent och ändamålsenlig. Den ska rikta sig till gemensamma behov och användas till att tackla nuvarande och förebyggande av framtida sociala utmaningar. Samhörigheten som vi förra veckan såg i denna sal är unik, och den ska vi ta vara på. Det skapar stabilitet, förtroende och samförstånd i en tid av osäkerhet. Vi ska ta vara på samhörigheten i beredningen av budgeten, men vi ska fortsätta stå till-

11.4.2018

sammans inför vård- och landskapsreformens följande steg. Att reformen i grunden kommer att förändra kommunernas ekonomiska premisser måste vi förbereda oss på, men samtidigt ska vi fortsätta ha en aktiv, enad profil då det kommer till att påtala bristerna i denna huvudlösa reform. Social- och hälsovården var en av våra prioriteringar i förhandlingar om strategin och budgeten för det här året, och så länge vi i staden ännu har själva ansvar för detta område ska vi ta ansvaret på allvar.

Antalet personer i pensionsålder förväntas öka, och speciellt andelen över 75-åringar ökar fortare än tidigare. Pressen på äldreomsorgen och hemvården stiger, men vi får ändå inte under några som helst omständigheter tillåta en försämring i vården. Varje människa i Helsingfors är och ska även framöver vara lika värd.

Kuten hieman vanhemmilla helsinkiläisillä on oikeus tuntea turvallisuutta arkipäivässään, meillä on samalla vastuu antaa nuorimmille ikäryhmille parhaat mahdolliset edellytykset tulevaisuuden kannalta. Tänään näemme kuitenkin, että lapsikäyhyys kasvaa. Kunnallisella tasolla voimme tukea perheitä kehittämällä ja jatkamalla toimenpiteitä ennaltaehkäisevässä sosiaalityössä, varhaiskasvatuksessa, koulussa, eri harastusmuodoissa sekä jossain määrin kannustavan työllisyyspolitiikan kautta. Tasa-arvoinen, korkealaatuinen ja maksuton koulutus on tärkeimpiä edellytyksiä lasten ja nuorten tulevaisuuden menestyksen kannalta. Viimeistään budjetin laatimisen yhteydessä meidän tulee ottaa kantaa siihen, miten voimme tukea oppilaita, joilla on vaikeuksia pärjätä toisen asteen koulutuksen taloudellisista syistä. Asia on otettava vakavasti, sillä yhdenkään oppilaan ei pitäisi joutua lopettamaan koulunkäyntiänsä siitä syystä, ettei hänellä ole varaa oppimateriaaliin.

Jokainen mielenterveystyöhön panostettu euro maksaa itsensä myöhemmin takaisin taloudellisesti sekä inhimillisesti. Erityisesti ensi vuoden budjetin laatimisessa on syytä priorisoida toisen asteen opiskelijoiden mielenterveystyötä. On vaarana, että toisen asteen koulutuksen muutokset johtavat oppilashuollon suurempaan tarpeeseen.

Suunnitelmaa edistää varhaiskasvatuksen maksuttomuutta tulee jatkaa kuten myös valmistelua päätöksen ulottamiseksi myös nuorempiin ikäryhmiin. Strategiassamme todetaan myös, että varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, turvalliseen arkeen ja työntekijöiden pysyvyyteen.

De sistnämnda, de anställda inom småbarnspedagogiken måste uppmärksammas mer än vi gör idag. Dels så lyckas vi inte fylla de platserna som vi har med behörig personal, och dels lyckas vi inte hålla kvar personalen. För att lösa denna utmaning behövs nu ekonomiska

11.4.2018

insatser av oss. Bristen på dagvårdspersonal kan inte fortsätta utan att kvalitén sjunker och resultatet urholkas. Därför anser vi att lönesättningen här måste ses över, och det är just utgifter som dessa våra gemensamma medel ska vara avsedda för.

Ryhdyimme hyvin mielin yhdessä muiden valtuustoryhmien ja viranhaltijoiden kanssa laatimaan ensi vuoden pitkäjänteistä ja kestäväää budjetia.

Tack.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuosi 2017 oli kaupunkimme talouden näkökulmasta hyvä vuosi. Verotulojen toteutuma oli selvästi edellisvuotta parempi, ja myös kaupunkimme velkaantumisen taso laski jo toista vuotta peräkkäin. Tulonäkymät ovat niin hyvät, että teemme järkevän päätöksen laskea kunnallisveroprosenttia puolella prosenttiyksiköllä tälle vuodelle, ja samalla lisäsimme jokaisen veronmaksajan käteen jäävien tulojen määrää.

Muuttoliike Helsinkiin on jatkunut vilkkaampana kuin vuosikymmeniin. Asuntojen rakentaminen onkin jatkunut vilkkaana, ja viime vuonna aloitettiin yli 5 000 asunnon rakentaminen. Työllisyysasteikin kasvoi prosenttiyksikön verran 72,4 %:iin. Talouskasvun esteeksi tulevaisuudessa uhkaa kuitenkin muodostua asumisen hinnan nousu, koska asumisen korkea hinta nostaa palkkakustannuksia sekä heikentää yritysten mahdollisuuksia houkutella työvoimaa pääkaupunkiimme. Perussuomalaisen näkevätkin, että kohtuuhintaisen asumisen tarjonnan lisääminen onkin yksi pääkaupunkimme kilpailukyvyyn kannalta keskeisistä haasteista. Kaupungin oman toiminnan ja virkojen täyttämisen kannalta erityisen tärkeää olisi varmistaa, että kaupungilla on tarjota työntekijöilleen riittävästi kohtuuhintaisia työsuhteasuntoja. Asumiskustannusten nousuun pitäisi puuttua myös tarkastelemalla kriittisesti sellaisia rakentamiseen liittyviä normistoja, jotka nostavat rakennuskustannuksia tarpeettomasti.

Kaupungissamme on käynnissä useita merkittäviä rakennusprojekteja, keskeisimpänä Kalasataman keskus sekä Keski-Pasila. Viime vuosien rakennushankkeiden kokemusten perusteella perussuomalaiset pitävät tärkeänä, että kaupunki panostaa rakennusvalvontaan aikaisempaa enemmän rakennusvirheiden estämiseksi. Oikea-aikaisilla panostuksilla jo rakennusvaiheessa pystytään välttämään muun muassa homekor-

11.4.2018

jauksista aiheutuvia tulevia kustannuksia. Jo olemassa olevan rakennuskannan osalta homekorjauksia tulisi kiirehtiä ja siten varmistaa sekä työntekijöille että tilojen muille käyttäjille terveellinen toimintaympäristö.

Viime marraskuussa koettiin historiallinen hetki länsimetron aloittaessa vihdoin ja viimein liikennöintinsä. Projekti valmistui noin 3 vuotta alkuperäisestä aikataulusta myöhässä, ja budjetoidut kustannukset ylittyivät 36 %:lla eli noin 337 miljoonalla eurolla. Syyt projektin viivästyymiseen ja kustannusylityksiin pitäisi selvittää huolella, ja ennen kaikkea niistä tulisi ottaa opiksi. Suurten rakennushankkeiden projektinjohtoon tulisi kiinnittää merkittävästi nykyistä enemmän huomiota, jotta esimerkiksi Raitte-Jokeria rakennettaessa vastaavilta epäonnistumisilta vältyttäisiin. Projektihankintaosaamisen tason nostamiseen käytetty panostus maksaa itsensä takaisin projektien toteuttamisvaiheessa moninkertaisesti säästettyinä veronmaksajien rahoina.

Yhtenä strategiakauden tavoitteita on ollut vuosituinen 100 miljoonan euron maanmyyntitavoite. Viime vuonna ylitettiin kirkkaasti tavoite 143 miljoonan euron maan myynneillä. Tältä osin on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota siihen, että maa voidaan myydä vain kerran, eikä maan ja kiinteistöjen myyminen hinnalla millä hyvänsä euromääräisen myyntitavoitteen saavuttamiseksi ole järkevää toimintaa.

Perussuomalaiset kantavat huolta siitä, että talouskasvun hedelmät jakautuvat epätasapuolisesti. Haluamme pyrkiä varmistamaan, että talouskasvun hedelmistä pääsevät nauttimaan kaikki kansalaiset. Vaikka kaupunkimme työllisyysaste onkin kohonnut viime vuonna, pitkäaikaisyöttömien osuus kaikista työttömistä on edelleen huolestuttava, 36 %. Viime vuonna eniten pieneni korkeakoulutettujen työttömien määrä, kun taas perusasteen tutkinnon suorittaneiden työttömien määrä pieneni vain vähän. Syrjäytymisen ehkäisyyn olisikin syytä kiinnittää entistä enemmän huomiota jo kouluvaiheessa ja panostaa nuoriin niin opinto-ohjauksen kuin muidenkin tukipalvelujen muodossa, jotta mahdollisimman suuri osa helsinkiläisnuorista löytäisi heille sopivan koulutuspolun peruskoulun jälkeen ja ongelmat pystyttäisiin välttämään ennalta.

Hallituksen kaavailema sote-uudistus luo mustan varjon kaupunkimme ylle niin verotulojen kuin sote-palveluidenkin tulevaisuuden osalta. Mikäli hallituksen järjettömät suunnitelmat toteutuvat, koko Uuttamaata uhkaa satojen miljoonien eurojen rahoitusvaje, ja tämän lisäksi hyvin toimivat palveluketjut uhkaavat katketa. Sen sijaan että palveluita heikennettäisiin ja vanhusten hoitoon kohdistettaisiin valtakunnallisesti 709 miljoonan euron leikkaus, tarvitsemme merkittäviä lisäpanostuksia muun muassa ikäihmisten kotona asumisen palvelujen kehittämiseen, ? tukeen sekä vammaispalvelujen ja jalkautuvan sosiaalityön vahvis-

11.4.2018

tamiseen. Nämä panostukset ovat välttämättömiä, jotta pystyisimme varmistamaan myös heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten hyvinvoinnin tulevaisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Helsinki on viime vuosina kehittynyt monella tavalla positiiviseen suuntaan. Kaupunkikulttuuri on kukoistanut ja ihmiset ovat voineet toteuttaa yhdessä luovasti itseään. Kaupunkimme on aiempaa kiinnostavampi, hauskempi ja tapahtumarikkaampi. Tekemistä ja toimintaa on muulloinkin kuin kesäisin auringon paistaessa. Osa kehityksestä on tapahtunut kaupungin virallisen organisaation toimesta, osa sen sallimana ja osa siitä huolimatta.

Keskustan valtuustoryhmä toivoo, että positiivinen kehitys jatkuu ja kaupungin ensi vuoden budjetti sisältää toimia, jotka edistävät monipuolista kulttuuri- ja tapahtumatarjontaa, kannustavat itsensä sivistämiseen ja oppimiseen niin vapaamuotoisesti esimerkiksi kirjastoissa kuin formaalimmin eri oppilaitoksissamme. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista ilman riittäviä resursseja, ja olemmekin erityisen huolissaan siitä, miten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan budjetti riittää ensi vuonna Oodin avauduttua. Toivomme myös, että taiteen perusopetuksen myönnettäviä avustuksia voitaisiin lisätä. Musiikkiopistojen ja kuvataidekoulujen lukukausimaksut ovat nousseet jo niin kalliiksi, että lapset ja nuoret ovat eriarvoisessa asemassa harrastamismahdollisuuksien suhteen. Nuorten edullisen liikkumisen edistämiseksi FunAction- ja NYT-liikunnan rahoitus olisi turvattava ja toimintaa olisi järjestettävä eri puolilla kaupunkia, jotta se on kaikkien nuorten saavutettavissa.

Kaupunkimme kasvot ovat monenlaiset. Kaikilla helsinkiläisillä ei mene hyvin. Valtuustoryhmämme on erityisen huolissaan syrjäytymisuhan alla olevista lapsista ja nuorista. Erityisen tärkeää on huolehtia siitä, että äitiys- ja lastenneuvolatyön, kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon, lastensuojelun, eroperheiden tuen sekä muiden perheiden tukijärjestelmien ja nuorisotoimen resurssit ovat riittäviä. Työntekijöillä on oltava aikaa jokaisen asiakkaan kohtaamiseen ja kuunteluun. Luottamuksellinen suhde ammattilaisen ja asiakkaan välille voi muodostua vain ajan kanssa. Liian pieni henkilöstömäärä ei mahdollista tätä. Perheiden arjen palvelujen parantaminen voi tarkoittaa myös esimerkiksi digitaalisten palvelujen käyttöönottoa ja laajentamista ja virka-ajan ulkopuolisten

11.4.2018

vastaanottoaikojen lisäämistä. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä henkilökohtainen tuki, yksikin pysyvä aikuissuhde voi olla merkittävä. Kaupungin tällä hetkellä tuottamien sote-palveluiden kehittäminen ei saa keskeytyä, vaikka järjestämisvastuu siirtyykin maakunnalle vuoden 2020 alusta.

Onko Helsinki hyvä paikka kaikille? Sain eilen viestin kaupunkimme kotihoodista. Työntekijät kokevat työn tekemisen tahdin kohtuuttomaksi ja henkisesti erittäin kuormittavaksi. Asiakkaiden välttämättömistä hoito- toimista on jouduttu tinkimään, koska työntekijöistä on päivittäin vajuus- ta ja työtä joudutaan priorisoimaan ääri rajoille asti. Kesä sijaisia ei ole saatu vielä rekrytoitua riittävästi, eikä keikkalaisia löydy äkillisiin sairastumisiin. Sote-toimialalla on pohdittava vakavasti, mitä tilanteelle voidaan tehdä nyt ja mitä sille pitää tehdä ensi vuonna. On kestä mätöntä, että ikääntyneet, toisen ihmisen avusta täysin riippuvaiset ihmiset joutuvat kärsimään tilanteesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Päätimme viime vuonna, että Helsinki aloittaa ensi syksyllä 5- vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilun. Varhaiskasvatusmaksut alenivat muutoin Sipilän hallituksen päätöksen myötä jo tämän vuoden alusta. Varhaiskasvatuksen budjettipaineet ovat isot palveluja käyttävien lasten määrän kasvaessa. Päiväkoti-investointeihin on saatava vauhtia, jotta lapset pääsevät lähipäiväkotiin. Maksuttoman varhaiskasvatuksen maksumiehenä eivät arjen haasteiden lisääntymisen ja päiväkotien tupaten täyteen ahtamisen muodossa saa olla lapset ja perheet. Varhaiskasvatus tarvitsee yksinkertaisesti lisää resursseja.

Julkisuudessa olleelle lastentarhanopettajien palkankorotustoiveelle annamme tukemme. Samaan hengenvetoon on tosin todettava, että moni naisvaltainen ala on kohtuuttomassa palkkakuopassa, ja tämä näkyy jo nyt pätevien työntekijöiden rekrytointivaikeuksina. Valtuusto ei päättä palkoista, mutta Helsingillä pitäisi olla varaa maksaa ammattilaisille parempaa palkkaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ennen kuntavaaleja kaikki puolueet olivat huolissaan sisäilmaongelmista ja erityisesti niiden lapsille ja nuorille sekä kaupungin työntekijöille aiheuttamista riskeistä. Helsingin on otettava tässä asiassa kiireesti itseään niskasta kiinni. On ollut surulista seurata toimintaa Puotilan ala-asteen osalta. Tiedottamisen on sujuttava paremmin. Vanhempien ja työntekijöiden huolet on otettava todesta. Työntekijöitä, lapsia ja nuoria ei saa altistaa sairastumisille. Kaupungin ensi vuoden budjettiin olisi

11.4.2018

ryhmämme mielestä varattava ennalta sitomatonta rahaa kiireellisiin kosteusvaurio- ja sisäilmaongelmakorjauksiin, jotta tarvittavat toimenpiteet voidaan aloittaa viipymättä.

Haluamme kehittää Helsinkiä kaupunkina, jossa syödään turvallista ja terveellistä ruokaa. Esitämme, että kaupunki lisää järjestämässään joukkoruokailussa kotimaisen ja luomuruuan osuutta ensi vuonna. Joukkoliikenteen pitää olla Helsingissä toimivaa ja kevyen liikenteen käyttämisen helppoa. Kannatamme kaupunkipyöräjärjestelmän laajentamista myös ensi vuonna nykyisestä yhä laajemmalle alueelle. Esitämme, että kaupunki selvittää myös mahdollisuutta järjestää metro- ja lähijuna-asemille vartioidut tai valvotut säilytystilat pyörille. Liian moni kaupunkilainen valitsee pyörän sijaan nelipyöräisen auton, kun kokee polkupyörän jättämisen vartioimattomaan katutilaan liian isoksi riskiksi. Valvotut säilytystilat, joihin pääsisi esimerkiksi HSL:n kortilla sisään, voisivat lisätä pyöräilyn suosiota huomattavasti. Toisaalta asemien seudulle tarvitaan myös liityntäpysäköintipaikkoja nykyistä enemmän, jotta yhä useampi valitsee joukkoliikenteen erityisesti silloin kun matka suuntautuu kaupungin keskustaan päin.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Tällä kertaa käymme talousarvioehdotuksen valmistelua koskevaan lähetekeskusteluun positiivisissa merkeissä. Talous kasvaa, vienti vetää ja työllisyys on parantunut. Kuitenkaan aurinko ei paista kirkkaasti, sillä julkisen talouden epätasapaino pysyy. Tässä tilanteessa on hyvät mahdollisuudet tehdä tärkeitä päätöksiä tämän epätasapainon korjaamiseksi, mutta on myös mahdollisuus jättää tämä etsikkoaika käyttämättä. Jos näin käy, julkisen talouden epätasapaino joudutaan korjaamaan tilanteessa, jossa korjaus aiheuttaa tarpeettoman paljon kipua monille.

Kaikkien työpanosta tarvitaan. Rakennetyöttömyys on saatava alas. Työnteon ja aloitteellisuuden tulee aina olla kannattavaa, ja kaikilla tulee olla mahdollisuus kohtuulliseen toimeentuloon. Asumisen hintaa tulee saada merkittävästi laskettua. Tämä maa tarvitsee uudistuksen, joka johtaa tähän kaikkeen. Tarvitsemme kannustavan perusturvan, vähintään jonkin muunnelman kristillisdemokraattien esittämästä mallista.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän vakiintunut linja on ollut se, että taloudellisten voimavarojen lisääntyessä nuo voimavarat jaetaan palveluiden parantamisen, lainojen vähentämisen ja verotuksen keventämi-

11.4.2018

sen kesken. Jos käytämme parantuneesta taloustilanteesta noin kolmanneksen palveluiden parantamiseen, niin etenemme maltillisesti, emmekä ole vaikeuksissa taloustilanteen jossakin vaiheessa muuttuessa vaikeammaksi. Noin kolmanneksen käyttäminen lainakannan vähentämiseksi tuo meille pelivaraa tulevaisuutta varten. Ja noin kolmanneksen käyttäminen verojen ja maksujen alentamiseen antaa merkittävän osan parannuksesta asukkaille, mikä edistää kulutuskysyntää, mikä puolestaan edistää työllisyyttä ja on kaupungin kannalta erinomaista.

Kristillisdemokraatit kannattaa kaupungin maltillista kasvua, mikä vaatii merkittävästi satsauksia kunnallistekniikkaan. Kristillisdemokraatit ei suosi kerskakulutusta, vaan sitä, että voimavarat keskitetään ihmisten tarvitsemiin palveluihin. On pidettävä huolta, että meillä on hyvät sosiaali- ja terveystaloudet, kuka ne sitten jatkossa järjestääkään. On tärkeää, että meillä on hyvät kasvatus- ja koulutuspalvelut, jotka valmistavat lapset yhä tietoteknistyvään maailmaan. Myös korjausvelkaa on vähennettävä ja sisäilmaongelmat saatava kuriin. Kaupungin kohtuullisen hyvä taloustilanne antaa tähän hyvät edellytykset. Eikä vapaa-ajan ja kulttuurin merkitystäkään tule väheksyä, mutta palvelut tulee pyrkiä toteuttamaan kustannustehokkaasti.

Kiitos.

Valtuutettu Niinistö

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupunkistrategiassa on asetettu tavoite tehdä Helsingistä maailman toimivin kaupunki. Sinisen valtuustoryhmän mielestä toimiva kaupunki panostaa 3:een t:hen: turvallisuuteen, työllisyyteen ja tulevaisuuteen. Näistä lähtökohdista on myös ensi vuoden talousarvioehdotus rakennettavissa.

Taloukasvu ja työllisyyden parantuminen mahdollistavat tuloksia ja toivoa myös Helsinkiin. Vastuullinen taloudenpito, uudistushaluisuus ja ratkaisukeskeisyys kehittävät Helsingistä entistä parempaa paikkaa asua, opiskella, tehdä työtä ja yrittää. Kaupungin kannattaa panostaa etenkin pienyritysten ja uusien startup-yritysten toimintaedellytyksiin. Myös toimiva liikenneverkko ja taloudellinen elinvoimaisuus vetävät yrityksiä ja veronmaksajia puoleensa. Sininen valtuustoryhmä tahtoo, että vuoden 2019 budjetissa lasketaan Helsingin kunnallisveroprosenttia. Tavoitteena on oltava, että työtä tekevälle ihmiselle jää yhä suurempi osuus ansaitsemastaan tulosta käteen.

11.4.2018

Arvoisa puheenjohtaja.

Turvallisuus on perusoikeus. Tiettyjen kaupunginosien kohdalla tapahtunut turvattomuuden lisääntyminen on tosiasia. Jokaisella tulee olla mahdollisuus liikkua Helsingissä turvallisesti vuorokaudenajasta ja kaupunginosasta riippumatta. Sininen valtuustoryhmä näkee, että vuoden 2019 budjetissa on lisättävä määrärahoja lastensuojeluun ja perheväkivaltaa kohdanneiden ihmisen turvataloihin. Maahanmuuttajien kotouttaminen on Helsingille suuri haaste. Tavoitteena on oltava mahdollisimman pikainen integroiminen suomalaiseen yhteiskuntaan, suomalaisen lainsäädännön, kulttuurin ja tapojen omaksuminen sekä suomen kielen opiskeleminen. Sininen valtuustoryhmä katsoo, että ensi vuoden osalta Helsinki ei tarjoa laittomasti maassa oleville ylimääräisiä palveluja ja pyrkii vähentämään laittomasti maassa oleskelevien määrää.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin peruspalveluja tulee kehittää asukaslähtöisesti niin, että esimerkiksi päiväkodit ja koulut kuin myös kirjastot ja liikuntapaikat löytyvät riittävän läheltä. Vastuullinen kaupunki pitää huolta myös ikääntyneistä. Siksi esimerkiksi omaishoitajien tuki on turvattava. Helsingin on omalta osaltaan etsittävä ratkaisuja asunnottomuuteen ja kaikista köyhimpien helsinkiläisten auttamiseen. Yhden luukun periaatteen vahvistaminen kaikissa kaupungin palveluissa on kannatettava tavoite, johon tulee myös panostaa ensi vuonna. Lisäksi korostamme toimenpiteitä nuorten syrjäytymisen, koulukiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäisemiseksi. Helsingin kannattaa olla aktiivisesti mukana esimerkiksi harrastustakuussa, jossa pyritään saamaan jokaiselle lapselle ja nuorelle vähintään yksi harrastus.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi todettakoon vielä, että sininen valtuustoryhmä näkee ensi vuoden budjetin painopisteiksi turvallisuuden takaamisen, veroprocentin laskemisen, työllisyyden edistämisen sekä yhden luukun palveluihin panostamisen.

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

11.4.2018

Ensi vuoden talousarviossa Feministinen puolue toivoo näkevänsä investointeja siihen, että kaikkien kaupunkilaisten perushyvinvointi vahvistuu. Erityisesti niiden ryhmien, jotka eivät voi tällä hetkellä hyvin. Ajattelemme Feministisessä puolueessa hyvinvointia sijoituksena. Kun kehitämme hyvinvointia kaikille, ehkäisemme syrjäytymisen inhimillisiä ja taloudellisia kustannuksia. Samalla koko yhteiskunta hyötyy siitä, että jokainen voi antaa sen kehittämiseen täyden potentiaalinsa. Ensi vuoden talousarviossa toivomme näkevämme tällaisina hyvinvointisijoituksina ainakin seuraavat 3 asiaa: nuorten osallisuuden vahvistaminen, naisen työmarkkina-aseman parantaminen ja aikuisväestön syrjäytymisen vähentäminen.

Hyvässä kaupungissa tulisi olla meille kaikille erilaisia tiloja, joissa saa oleskella ja viettää aikaa ilman kuluttamisen pakkoa. Meillä on leikki- ja puistoja lapsille ja runsaasti palveluita aikuisille, mutta meillä on hyvin vähän turvallisia, esteettömiä ja ei-kaupallisia tiloja nuorille, jotka haluavat usein viettää aikaa isoissa ryhmissä myös nuorisotalojen ja kirjastojen ulkopuolella, ilman että kukaan hätistelee pois. Liian usein nuoret joutuvat väistymään keski-ikäisen ja kuluttamaan kykenevän aikuisen tieltä. Erilaisten ja eri taustoista tulevien nuorten omaehtoisen toiminnan ja kohtaamisten tulisi olla mahdollisia samoilla keskeisillä paikoilla kuin missä aikuisetkin valitsevat liikkuu. Siksi toivomme, että ensi vuonna nuorten osallisuus on talousarvion läpileikkaava näkökulma, myös kaupunkiympäristön suunnittelussa ja järjestöavustuksissa, jotta yksi hanke ei syrjäyttäisi toista yhtä tärkeää ja toimivaa vain siksi, että sen kohderyhmä ei itse istu päättämässä näistä hankkeista tässä salissa.

Toivomme myös, että satsaukset nuoriin näkyvät perusopetuksessa, oppilashuollossa ja nuorten mielenterveyspalveluissa, niin että yksikään nuori ei putoa koulupolulta ja yhteiskunnan reunamille nuoruuden tärkeissä taitekohdissa. Lopuksi toivomme, että hauraimmassa asemassa olevien nuorten tukeminen näkyy erityisesti lastensuojelussa, niin ennaltaehkäisevässä kuin etsivässä ja korjaavassa sosiaalityössä. Tänä vuonna tehdyt lisäinvestoinnit eivät olleet riittäviä lastensuojelun vakavan aliresursoinnin korjaamiseksi.

Toinen ryhmä, johon haluamme kiinnittää huomiota ovat ne monet naiset, jotka tekevät työtä kaupungin eri palveluissa, vaativissa työolosuhteissa ja usein työn arvoon ja koulutustasoon nähden liian pienellä palkalla. Olemme allekirjoittaneet valtuutettu Malinin talousarvioaloitteen heidän palkkojensa parantamiseksi. Lisäksi olemme jättämässä valtuustolle aloitteen Helsingin oman samapalkkaisuusohjelman laatimiseksi, sillä sama palkka -velvoite ei koske ainoastaan samaa vaan myös samanarvoista työtä. Se tarkoittaa, että 2 eri alan työtehtävää

11.4.2018

voivat olla yhtä vaativia, vaikka ne koostuvat erilaisista osatekijöistä. Suurin osa sukupuolten välisestä palkkaerosta johtuu siitä, että samanarvoisesta työstä maksetaan miehille ja naisille eri palkkaa. Siksi esitämme, että Helsinki ryhtyy toimiin palkkavertailujen laatimiseksi ja selvittää, millä toimenpiteillä se korjaa sukupuolten väliset perusteettomat palkkaerot ja miten tähän varaudutaan talousarviossa.

Kolmantena kohtana nostamme esiin tarpeen puuttua köyhyyteen, asunnottomuuteen ja aikuisväestön syrjäytymiseen peruspalveluita vahvistamalla ja toimeentulon edellytyksiä parantamalla. Tarvitsemme rahoitusta täsmätoimille ja uusille kokeiluilla, joilla ratkaista vaikeaa asunnottomuutta ja tukea päihde- ja mielenterveysongelmista kärsiviä. On myös todettava, että Helsinki on kallis kaupunki elää. Toimeentulotuki ja pienin mahdollinen työttömyysturva tai kansaneläke eivät riitä toimeentuloon Helsingissä, minkä näemme leipäjonojen mitassa. Voimme ohjata ihmisiä saamaan paremmin tietoa täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta ja huolehtia siitä, että tarvittavat sosiaalipalvelut on talousarviossa riittävästi resursoitu.

Lopuksi, tarvitsemme lisää edullisia asuntoja kaikille edellä mainituille ihmisryhmille. Rakennamme nyt hyvässä tahdissa, mutta työvoimapula on nostanut kohtuuhintaisen rakentamisen kustannukset liian korkeiksi. Voisiko rakentamisen prioriteetteihin vaikuttaa esimerkiksi erilaisilla kannustimilla?

Arvoisat valtuutetut.

Hyvinvointia ei tulisi ajatella turvaverkkona vaan työkaluna, joka antaa ihmiselle itsenäisyyttä, riittävät voimavarat ja mielekästä tekemistä eli kokemuksen hyvästä elämästä. Jos hyvinvointia rakennetaan vain tiettytyypisille ihmisryhmille, suljetaan moni ulos. Yhteiskunnasta voi syrjäyttää myös ohjaamalla resursseja ensisijaisesti minun kaltaisilleni jo hyvin voiville ihmisille. Siksi haluamme, että ensi vuoden talousarviossa strategian tavoite kaikkien osallisuudesta huomioidaan paremmin. Kaupungin tulee toimia kaikilla tasoilla niin, että jokaisen oikeutta terveyteen, toimeentuloon, asumiseen, koulutukseen ja huolenpitoon suojellaan. Nämä ovat niitä arjen raameja, joista hyvinvointi syntyy. Kun jokaisella on mahdollisuus toteuttaa itseään täysimittaisesti, se heijastuu koko yhteiskuntaan myös taloudellisena hyvinvointina.

Valtuutettu Ahola

Puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

11.4.2018

Minun nimeni on Amos Ahola. Olen Liberaalipuolueesta, ja minulla on ilo ja kunnia pitää tänään täällä liberaalien valtuustoryhmän, anteeksi piraattien valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro. Menin vähän asioiden edelle. Sori. Tämä on ollut minulle tosi mielenkiintoinen tämä valtuuston kokous. Olen 10 vuotta ollut yksityisellä sektorilla, ja ensimmäistä kertaa olen ohjausryhmässä, joka iloitsee virheistä. Se virhe, mistä puhun, on, että me olemme epähuomiossa verottaneet kaupunkilaisia sellaiset noin 300–400 miljoonaa liikaa.

Välihuuto!

No, niin. Eli ainakin 500 euroa per nuppi, per Helsingin kaupunkilainen verotimme liikaa, ja nyt tuntuu siltä, että iloitsemme täällä siitä ja mietimme, mihin nämä rahat voisi laittaa. Voisimme toki palauttaa ne kaupunkilaisille joko veronalennuksilla tai ihan vain kunnallisveronpalautuksella. Se olisi mielestäni eettisesti oikein.

Tämä on mielestäni aika ongelmallista. Nimittäin se, että me emme saa talousarviota pysymään kohdallaan. Aina kun on ylijäämäinen, puhutaan jakovarasta. Aina keksitään sille käyttöä. Luvataan osa siitä eturyhmille. Joten mielestäni olisi todella tärkeää, että vastaisuudessa pidettäisiin huoli siitä, että näin suurta ylijäämää ei synny. Eli pidetään se veroprosentti kohdallaan.

Oikeasti Helsingin kannalta merkittävien ongelmien ratkaisemiseen ei välttämättä edes tarvita rahaa. Valtuutettu Pennanen, joka puhuu esimerkiksi julkisten tilojen yhteiskäytöstä. Tänään oli kyselytunnilla asuminen hinnasta, ja kuulemma 50 vai 150 vuotta on keskusteltu siitä, miten ongelmaa ei saada ratkaistua, ja sanotaan, että avaimet sen ratkaisuun ovat meidän käsissämme, koska kaupunki omistaa 70 % tonteista. Se ei ole ongelman ratkaisu, vaan se on se ongelma. Siitä syystä, että kaupunki omistaa niin paljon tonttia, me ylläpidämme niukkuutta. Kaupunki haluaa maksimihinnan tonteista. Sen intresseissä on pitää kiinni siitä, että niukkuutta on. Jos esimerkiksi luetaan Hesarista siitä, että helsinkiläiset haluaisivat muuttaa toimistoja asunnoiksi, niin siihen sanotaan kategorisesti "ei". Meillä on pääkaupunkiseudulla miljoona neliötä tyhjää toimistotilaa, ja me sanomme, että ei käy. Odotetaan niitä aikoja, kun työpaikat palaavat, eivätkä ne ikinä alaa. Tuossa on helpoin ja nopein ratkaisu Helsingin asuntopulaan, mikä ei tietenkään täysin ratkaise sitä, mutta parantaa tilannetta merkittävästi.

Tämän lisäksi me voimme toki antaa rakennusoikeutta jokaiselle, joka sitä pyytää, juuri niin paljon kuin ne sitä pyytävät. Jokaisen talon tilalle voidaan rakentaa 4 kertaa korkeampi. Se on kaupungista kiinni. Tällä hetkellä me emme sitä salli. Mutta tuo on esimerkiksi ratkaisu, joka ei

11.4.2018

myöskään maksa kaupungille mitään. Sen sijaan, että me istumme täällä valtuustossa miettimässä, mihin ne vero ? miljoonat käytetään, niin kannustaisin, että me istuisimme täällä miettimässä ratkaisuja ongelmiin, jotka eivät välttämättä ole rahankäyttö.

Tämä Helsingin ongelmista, mutta oikeastaan maan kannalta merkittävien ongelma on maakuntauudistus, jos se toteutetaan ilman maakunta-veroa. Se on ihan valtava alueellinen tulonsiirto, joka luo tosi huonoja kannustimia. Näkisin, että jos Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen todella haluavat, niin ne pystyvät yhdessä kaatamaan maakuntauudistuksen lyömällä kättä päälle siitä, että nämä kunnat yhdistettäisiin yhdeksi metropolikunnaksi. Toki sitten meille olisi vähemmän paikkoja täällä valtuustossa istua ja syödä viinereitä, mutta...

Välihuuto!

Totta. Anteeksi. Mutta se olisi koko maan etujen mukaista, ja minä näkisin, että ? sitä olisi hyvä harkita. Kiitos ?.

Kiitoksia tästä päivästä ja puheenvuorosta. Toivottavasti meni vähän alle 5 minuuttiin.

Kiitos.

Valtuutettu Niskanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Suomen talous kasvaa tällä hetkellä noin 3 %:n vuosivauhtia. Helsingin seutu on ollut viime vuodet tämän kasvun keskeisin veturi. Myönteinen talouskehitys näkyy myös Helsingin taloudessa. Viime vuonna kaupungin vuosikate ylitti talousarvion noin 360 miljoonalla eurolla. Kaupungin verotulot kasvoivat lähes 250 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 5,5 %:n suhteellista lisäystä verokirstuun edellisvuoteen verrattuna. Kiinteistöveron tuotto kasvoi 16 %, yhteisöveron tuotto peräti 33 %. Taloudellisesti kaupungin tilanne on siis hyvä. Tämä mahdollistaa viimein esimerkiksi tarpeellisten investointien tekemisen homekoulujen korjaamiseksi. Myös turvallisuuteen on Helsingissä mahdollista satsata nyt entistä paremmin.

Isossa kuvassa Helsingin on kuitenkin jatkettava nykyisellä vastuullisen taloudenpidon linjalla. Viisas taloudenpitäjä nimittäin varautuu taloudellisesti hyvinä aikoina tuleviin heikompiin aikoihin. Tämä uhkaa helposti unohtua monelta. Minua ei koskaan lakkaa hämmästyttämästä se,

11.4.2018

kuinka Keynesin nimeen niin usein vannotaan taantumassa, mutta nousukaudella hänen oppinsa laskukauteen varautumisesta usein unohdetaan.

On syytä muistaa, että vaikka kaupungin velkaa on viime vuosina lyhennetty, on sitä edelleen jäljellä lähes 1 900 euroa jokaista helsinkiläistä kohden. Lisäksi voimakas asukasluvun kasvu asettaa Helsingille kasvavan palvelupaineen, kun esimerkiksi uusia kouluja ja päiväkoteja on rakennettava lisää kasvavalla tahdilla. Viime vuonna Helsinki sai yli 9 000 uutta asukasta, eikä Helsingin vetovoima ole ainakaan laske-massa tulevaisuudessa. Myös nämä haasteet on syytä ottaa huomioon ensi vuoden budjettia valmisteltaessa.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa ja korkeasti kunnioitettu toveri puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin talous on vahvalla pohjalla, ja se on erittäin hyvä asia. Vahva talous mahdollistaa sen, että pidämme huolta kaikista helsinkiläisistä. Kaikki me puolueet olemme sillä kannalla, että Helsingistä pitää pitää hyvää huolta. Mutta sitten tulee vastaan se kysymys, minkä vuoksi meidät on tänne valittu. Mitkä ovat ne painotukset, miten haluamme pitää huolta helsinkiläisistä. Kokoomuksen ryhmäpuheessa todettiin, että nyt kun on hyvät ajat, ei saa tuhlailla tai pitää pitää hyvää huolta taloudesta. Mitä kokoomus teki ensitöikseen, kun hyvät ajat alkoivat? Alensi veroja. Kokoomukselle, ovat hyvät tai huonot ajat, veroja on aina varaa alentaa. Tämä on sellainen tapa toimia, jonka jälkeen on turha kauheasti muita kritisoida siitä, jos he haluavat esimerkiksi pannaostaa kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin ihmisiin silloin kun siihen on varaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Nostan muutaman seikan, jotka on äärimmäisen tärkeää huomioida. Viime kuntavaalien alla tuli kaupungin talouspäätös tai tilinpäätös, joka oli vahvasti ylijäämäinen. Silloin sanottiin, että... Niin kuin olikin. Siinä oli paljon kertaeriä, maanmyyntituottoja ja muita. Se koko 470 miljoonan euron ylijäämä ei ollut niin sanotusti kovalla pohjalla. Mutta kun katsoo nyt viime vuoden tilinpäätöstä, joka on vielä korkeammalla tasolla, sitä käytiin hyvin huolella läpi. Ja nyt tällä kertaa voi sanoa, että siinä ei ole tällaisia kertaeriä, vaan se nimenomaan on kovalla pohjalla, mikä osoittaa, että me pystymme pitämään yhtä aikaa hyvää huolta ta-

11.4.2018

loudesta ja samaan aikaan panostamaan palveluihin, panostamaan helsinkiläisiin.

Nostan muutaman asian esille. Yksi asia, jota meidän pitäisi pohtia, joka oli jo kyselytunnilla esillä, oli asuminen. Helsingin pitää huolehtia siitä, että meillä eivät ole kohtuuttoman korkeat asumiskustannukset. Miten Helsinki siihen voi panostaa? Talouden puolella yksi kysymys on tietenkin se, että kuinka suuri tuotto-osoitus meillä on omistamiemme asuintonttien vuokrissa. Asuintonttien vuokrat heijastuvat suoraan asumisen hintaan, asuit sitten vuokralla tai omistusasunnossa.

Toinen tapa tietenkin on se, että kuinka paljon panostamme rakentamiseen. Omakustannevuokrarakentamiseen. Ne, jotka asuvat kaupungin vuokra-asunnoissa, maksavat jokaisen pääomaeuron ja -sentin, jokaisen huoltoon liittyvän sentin ja euron vuokrissaan takaisin. Mutta siihen vaaditaan pääomia. Kun ongelma on se, että ARA tällä hetkellä... Me emme pääse noususuhdanteessa ARAn rajoihin, niin kysymys kuuluu, pitäisikö meidän rakentaa omakustannevuokra-asuntoja ilman ARAn rajoja. Tämä on sellainen, jonka haluaisin avata.

Toinen kysymys on henkilöstön palkat. Meillä on kallis kaupunki asua ja elää. Meillä on mahdollisuus paikallisesti sopien huolehtia lastentarhanopettajien mutta myös yhtä lailla lastenhoitajien, sairaanhoitajien yhtä lailla kuin opettajien palkoista niin, että ne paremmin vastaisivat sitä tasoa, mikä täällä on.

Viimeisenä sanon: ei unohdeta sitä, mitä tämän vuoden budjettiin kirjattiin. Ensi vuoden budjetissa pitää olla entistä isompi määräraha kaupunkifillariverkoston laajentamiseen koko kaupungin kattavaksi.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun me teemme budjettia, meidän tehtävämme on sekä säilyttää että korjata. Päiväkodit ja koulut eri kaupunginosissa, erityisopetus ja oppilashuolto, soite-palveluiden tosi osaavat ammattilaiset ja vuosikymmenien aikana rakennetut palvelut ovat arvokas aarre, jota meidän pitää vaalia. Mutta ei riitä pelkästään säilyttää ja kehittää, vaan pitää myös korjata sitä, mikä on rikki.

Valtuutettu Rydman tuskaili, että laskukaudella vaaditaan julkista rahaa elvyttämiseen ja nousukaudella taas perustellaan budjettilisäyksiä sillä, että rahaa on. No, jos me uskaltaisimme huonoina aikoina käyttää jul-

11.4.2018

kista rahaa ja pitää huolta ihmisistä, ehkä meillä ei olisi parempina aikoina pakkoa korjata sitä, mikä on rikottu kohtuuttomilla leikkauksilla. Mutta näin nyt ei ole tehty, ja nyt me olemme niiden ongelmien edessä, jotka viime valtuustokaudella on taloutta kiristämällä saatu aikaan.

Meillä on siellä täällä pieniä rikkinäisiä asioita, joiden korjaaminen ei ole hirmuisen kallista, mutta vaatii jonkin verran rahaa. Esimerkiksi kouluissa ei ole rahaa oppikirjoihin, lastensuojelussa ja lasten ja perheiden erityisessä tuessa yhdessä työntekijällä ihan liian paljon perheitä vastuullaan, perheneuvolaan pitää jonottaa, mielenterveyden hoitoa on vaikea saada ajoissa.

Mutta meillä on myös isoja korjattavia. Yhtenä isoimmista haasteista on vanhustenhoito. Siitä palautteesta, jota saan valtuutettuna, kaikkein raskainta on kuulla omaisten huolia esimerkiksi muistisairaista, jotka ovat kotona hädissään yksin. Jatkuvasta ambulanssirallista kodin ja sairaalan väliä. Turvattomuudesta ja omaisen ahdistuksesta, kun vanhus ei pääse palveluasumiseen, vaikka ei enää pärjää kotona. Myös kotihoidon työntekijöille on ahdistavaa tehdä töitä olosuhteissa, joissa ei pysty työskentelemään tarpeeksi hyvin. Vanhustenhoiton ongelmat heijastuvat sosiaalipäivystykseen ja ensihoitoon. Ei ole näiden palveluiden järkevää käyttöä, että muistisairaavat ihmiset soittelevat sinne toistuvasti turvattomuuden vuoksi.

Uskon, että täällä kyllä on eri ryhmissä tahtoa ratkaista näitä vanhusten hoidon ongelmia, mutta iso kysymys on, löytyykö myös ymmärrystä, että näitä ongelmia ei ratkaista millään karkkirahoilla. Kotihoitoon lisättiin tämän vuoden alussa 30 työntekijää. Minun on vaikea uskoa, että se olisi missään suhteessa tarpeeseen. Epäilen, että lisäresurssit tarve lasketaan vähintään sadoissa työntekijöissä, mutta koska tämä on epäily, niin ennen kaikkea me tarvitsemme huolella tehdyn arvion siitä, paljonko vanhustenhoidossa oikeasti on vajausta ja mikä olisi oikea mitoitus kotihoitoon.

Täällä budjettikeskusteluissa puhutaan paljon tehostamisesta, ja totta kai on järkevää miettiä, mitä me voimme tehdä fiksummin ja tehokkaammin ja säästää sillä tavalla järkevästi. Mutta fiksumpien säästöjen etsiminen ei ole ristiriidassa sen kanssa, että me tunnustamme ne puutteet, joita meillä on palveluissa ja panostamme niiden puutteiden paikkaamiseen. Ja tätä ei tehdä siksi, että palvelujen käyttäjät ovat äänestäjiä tai eturyhmiä, vaan siksi, että palveluiden käyttäjät ovat ihmisiä, ja meidän moraalinen velvollisuutemme on huolehtia inhimillisiin perustarpeisiin vastaamisesta.

Kiitos.

11.4.2018

Valtuutettu Moisio

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä raami on se työkalu, jolla me varaudumme kasvavan kaupungin tarpeisiin. Toivottavasti saamme paljon lisää helsinkiläisiä, jotka tekevät kaupungista hauskemman ja toimivamman. Kaupungin strategiassa sanotaan, että kasvu velvoittaa kaupunkia. Kasvu velvoittaa kaupunkia. Se velvoittaa meitä investoimaan päiväkoteihin ja kouluihin. Se velvoittaa meitä rakentamaan asuntoja. Kasvu velvoittaa huolehtimaan sujuvasta joukkoliikenteestä ja pyöräilyn edellytyksistä. Kasvu velvoittaa huolehtimaan muistakin palveluista.

Tuleva kasvu velvoittaa myös huolehtimaan tasa-arvoisista mahdollisuuksista toimia vapaa-ajalla. Kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tarjosi viime vuonna yli 20 miljoonaa kokemusta ja sen lisäksi jatkoi avustuksina, 60 miljoonalla eurolla tuki muiden toimintaa. Kokemuksia syntyi muun muassa liikuntapaikoilla, nuorisotaloissa, kirjastoissa ja kulttuuritapahtumissa. Tilanne on tällä hetkellä se, että meillä ei ole olemassa selkeää linjausta siitä, miten kasvavan kaupungin tarpeisiin tullaan tällä toimialalla vastaamaan.

Tämän viikon lautakunnan kokouksessa me katsoimme sellaista harjoitusta, jota Tukholmassa oli tehty. Tukholma teki laskelman siitä, mitä tapahtuu, kun kaupunki kasvaa. Minkä verran palveluja pitäisi olla, jos ne kasvatettaisiin vastaamaan uusien asukkaiden tarpeita. Vastaava laskelma Helsingin kohdalla on aivan häkellyttävä. Tarvitaan mittava määrä investointeja, jotta nykyinen palvelutaso pystytään säilyttämään. Nämä palvelut ovat Helsingin kannalta merkittävä ja tärkeä vetovoimatekijä. Ne luovat tasa-arvoa ja osallisuutta, ja on aivan selvää, että lähivuosina tarvitsemme mittavia investointeja vapaa-ajan puolella. Tämän pitäisi näkyä jo ensi vuonna muun muassa liikuntapaikkojen investointimäärärahoissa, joita tänä vuonna nostettiin hetkellisesti.

Hyvä puheenjohtaja.

Itse ajattelen niin, että kirjasto ja riittävä määrä liikuntapalveluja pitää löytyä jokaisen kodin läheltä kuten päiväkodit ja koulut. Toimialan johtaja Tommi Laitio on puhunut vapaa-ajan yleiskaavasta. Tarvitsemme sellaisen vapaa-ajan yleiskaavan, jonka avulla luomme yhteisymmärrystä kaupungissa siitä, mitä kasvava kaupunki tarkoittaa vapaa-ajan palveluiden alustana.

11.4.2018

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Moisio toikin äsken asioita esiin, joita voisin tässä hivenen jatkaa tai täydentää. Paljon ei tarvitse täydentää, sieltä tuli aika kattava kuvio. Tosiaan tämä tuppaa olemaan ikuinen ongelma tai haaste tai riippuu siitä, minkälainen halu meillä on tähän asiaan vaikuttaa. Vuokrat nousevat, samalla kaupunki kasvaa, ja pitäisi pyrkiä vastaamaan näihin molempiin. Museoiden ja kirjastojen käyttöaste nousee koko ajan. Siellä on kävijämääriä ihan todella paljon enemmän kuin aikaisempina vuosina, mutta silti henkilöstö pysyy samana. Se ei ole minus-ta ehkä sekään linjassa tämän kanssa. Oodin henkilökunta katetaan kirjastoverkon sisältä. Se ei ole se suunta, mihin pitää mennä, että kirjastoista tulee kylmäseamia. Siellä pitää olla asiantuntevaa henkilöstöä edelleenkin duunissa, niin kuin on ollut tähänkin asti. Toki nytkin on henkilöstömenoja katettu vapareilla ja sivareilla – heidän työpanostaan tässä väheksymättä – mutta kuitenkin meillä on myös pätevästi koulutettua henkilökuntaa tällä puolella.

Mitä mennään myös tähän meidän loistavaan kulttuurin ja vapaa-ajan markkinointiin. Nyt tuntuu, että siihenkään ei ole tämän toimialamuutoksen jälkeen ehkä tarpeeksi resursseja. Siihen olisi hyvä satsata, että lapset, nuoret, vanhat löytävät nämä loistavat palvelut, mitä täällä on ihan kunnallisellakin puolella. Ne nimenomaan kilpailevat näiden kaupallisten kanssa, koska tämä on aika vahva tämä meidän verkkomme ja paljon on, täytyy sanoa, omassakin sivistyksessä aukkoja, että aina löytää uutta kuviota, vaikka olen kyseisessä lautakunnassa ja kulttuuriin hyvinkin perehtynyt ja vapaa-aikaan.

Yksi, minkä on pakko tulla tässä esiin – tämä tuli myös perussuomalaisten ryhmäpuheenvuorossa, tätä ei voi liikaa tuoda esiin – ovat nämä home- ja sisäilmaongelmat. Tuntuu, että tässä kaupungissa tiedostetaan nämä asiat, mutta ei haluta tarpeeksi tehdä näille asioille. Toki tämä on budjettikysymys, mutta täytyy sanoa, että jos ruvetaan käyttämään laskukaavaa, että kumpi on kalliimpaa, hoitaa ne hommat kondikseen nyt vai siinä vaiheessa, kun porukka on altistunut huonolle sisäilmalle, puhumattakaan siitä, että ihmiset joutuvat ottamaan sairauslomapäivä, jotka myös maksavat. Kuitenkin ehkä rahaa arvokkaampaa on – eikä ehkä, vaan on – lasten ja henkilöstön terveys ja hyvinvointi. Sitä ei pidä mitata rahassa. Tämä on jonkinlainen epidemia, voisi sanoa näin. Tämä menee ikävä kyllä yli kuntarajojen. Jotain mokattu ja pahasti takavuosina. Mutta kyllä tuossa uudessakin kuviossa on aika paljon asioita, mitkä eivät ole ihan mallillaan. Eli tämä meidän rakennusvalvontamme, jälkiseuranta tökkii todella paljon. Se pitää hoitaa

11.4.2018

kondikseen. Tosiaan tämä ei koske pelkästään kouluja. Tänäänkin me olemme kuulleet, kuinka Puotilan ala-asteen huolestuneet vanhemmat ovat tulleet kertomaan huolenaiheistaan, ja näitä paikkoja on hirveän monta. Tämä ei saa olla minkäänlaista huutokauppaa ja lottoarvontaa. Nämä pitää oikeasti hoitaa kondikseen.

Toivon budjettineuvotteluissa järkevyyttä tämän asian suhteen. Strategia myös linjaa, että nämä hommat pitää hoitaa kuntoon. Olen myös jättänyt aloitteen asiaan liittyen aloitejärjestelmään, mikä on saanut itse asiassa aika kivasti yli puoluerajojen nimiä. Kiitoksia siitä. Toivon tosiaan tähän jonkinlaista järkevyyttä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Meri

? puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sehän on helppo havaita, että ihmisten kulutuskäyttäytyminen muuttuu aina palkkapäivänä. Tuolloin rahaa käytetään merkittävästi normaalia hövelimmin. Vaikka Helsingillä ei erillistä palkkapäivää ole, polttaa raha usein taskujamme. Hitas-järjestelmä, hissituki, terveyskeskumaksupoisto, laittomasti maassa oleskelevien ulkomaalaisten terveyspalvelujen laajentaminen. Tämä lista voisi jatkaa laajentamista loputtomiin. Kun on liikaa rahaa, on helppo tehdä huonoja, tyhmiä päätöksiä.

Mutta täytyy puolustaa sillä, että ei tämä ole yksin tämän valtuuston ongelma ollut. Päätöksenteossa pitäisi aina laskea toimenpiteen kustannukset suhteessa siitä saataviin hyötyihin. Vain sillä, että Helsinki on hoitanut talouttaan kokoomusenemmistöisenä valtuuston johdolla, ei voi perustella sitä, että tehdään huonoja ja typeriä päätöksiä.

Sitten ensi vuoden talousarvion tärkeimpään kohtaan, joka on se, että kaupunkistrategian toimeenpano täytyy aloittaa liikkumisen osalta. Kaupunkistrategiassa on aivan oikein todettu, että liikkumattomuus on yksi tämän kaupungin suurimmista haasteista. Pitkällä tähtäimellä liikuntaan panostaminen on parasta kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtimista ja terveydenhuollon menoissa säästämistä. Selvitysten mukaan meistä helsinkiläisistä vain joka neljäs liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Tämä on hälyttävän pieni luku, ja asian korjaamiseen onkin syytä ryhtyä pikimmiten.

11.4.2018

Keskeinen kohta, missä tämä on helppo huomata, että liikuntaan ei ole panostettu riittävästi, on se, että meidän liikuntapaikkarakentamisemme on jäänyt jälkeen väestön kasvusta. Kaupunkistrategiassa on täysin oikein todettu, että liikkumista edistetään yhä laaja-alaisemmin kaupungin tuottamilla palveluilla eri kaupunginosissa. On aika siirtyä kaupunki-strategiakirjausten osalta kauniista sanoista konkreettisiin toimenpiteisiin.

Yksi keino asian helpottamiseksi voisi olla se, että me liikkuisimme ja menisimme kohti pidempiaikaista liikuntapaikkarakentamisen suunnittelua. Meillä ei ole tällä hetkellä kokonaiskuvaa siitä, missä kaupunginosassa liikkumispalvelut ja liikuntapalvelut ovat sillä tasolla, että niitä voidaan pitää tyydyttävänä. Me tarvitsemme kaupunkiin oman liikuntapaikkastrategian.

Mutta palataan vielä hetkeksi tuohon aina niin mukavaan palkkapäivään. Sen sijaan että nämä tilille tupsahaneet rahat käyttäisi tyhmästi, tuhlaisi tai käyttäisi järkevästi, on aina tietenkin vaihtoehtona se, että laittaisi vähän säästöön. Tietenkin kaupungilla rahojen käyttämisen ja säästämisen lisäksi on kolmaskin vaihtoehto. Voidaan alentaa veroja. Miksi me emme jatkaisi tällä hyvin alkaneella tiellä kunnallisveroprosentin laskemista myös toisella puolikkaalla? Meillä on varmasti siihen varaa. Kyse on vain siitä, onko meillä tahtoa. Kysymys kuuluukin loppuksi valtuutettu Arhinmäelle ja muille, että voimmeko me rehellisesti väittää tietävämmekö kaupunkilaisia paremmin, mihin he haluavat rahansa käyttää. Minun täytyy myöntää, että minä en tähän pysty. Siksi esitänkin, että ensi vuoden kunnallisveroprosentista päätettäessä olemme fiksuja, kauaskantoisia ja vastuullisia päättäjiä ja alennamme Helsingin kunnallisveroprosentin 17,5 %:iin.

Valtuutettu Sydänmaa

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tuohon Otto Meren puheeseen voisin todeta, että sitten kun tämä asia, mistä aion puhua, on hoidettu, mietitään sitten sitä kunnallisveroprosentin laskua. Olemme keskustelleet jo syksyn strategialinjausten yhteydessä naisvaltaisten alojen, erityisesti lastentarhanopettajien alhaisesta palkkauksesta, sillä huoli pätevien varhaiskasvattajien vähenevästä määrästä kaupungissa on aito. Avoimia virkoja on ollut kaupungissa täyttämättä jopa satoja. Siksi on syytä palata nyt asiaan ja varmistaa, että muutokset palkkaukseen saadaan osaksi ensi vuoden budjettia. Lastentarhanopettajien työkuva on muuttunut merkittävästi uuden varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman myötä. Työn vaativuus ja vas-

11.4.2018

tuullisuus on kasvanut, ja henkilöstöltä vaaditaan yhä enemmän asiantuntevaa pedagogista osaamista, kouluttautumista, digitaalisten työvälineiden käytön hallitsemista.

Helsinki voi omilla palkkaukseen liittyvillä toimillaan parantaa helsinkiläisten lastentarhanopettajien palkkakuoppaa. Paras toimenpide olisi peruspalkankorotus, tasokorotus 200–300 euron kuukausiosuudella. Tärkeimpinä perusteluina voidaan pitää työn vaativuuden lisääntymistä, pätevien varhaiskasvattajien vajausta Helsingissä ja työn mielekkyyden kokemisen lisäämistä ammatissa, jonka keskiössä on lapsen etu ja hyvinvointi.

Moni naisvaltainen ala kärsii samasta ongelmasta kuin lastentarhanopettajat. Kasvatuksen ja koulutuksen aloilla työn vaativuus on jatkuvasti lisääntynyt, ja moni pätevä opettajakin hakeutuu jollekin toiselle alalle opetustyön kuormittavuuden vuoksi. Helsingin on pidettävä huolta omista työntekijöistään, ja tärkeä avaus tilanteen parantamiseksi on nimenomaan varhaiskasvattajien palkan kohentaminen.

Kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Kaupungin tilinpäätöstä 2017 lukemalla voimme todeta, että erilaisilla taloudellisilla mittareilla tarkasteltuna Helsingillä menee erinomaisesti. Viime vuonna vuosikate toteutui 359 miljoonaa talousarviota parempana eli 838 miljoonan euron suuruisena muun muassa ennakoitua paremman verokertymän johdosta. Tilikauden tulos oli 483 miljoonaa euroa voitollinen. Lainakanta oli laskenut 1,2 miljardiin, ja tässä kohtaa on tärkeä muistaa, että kaupungilla on myös lainasaamisia noin 1,9 miljardin edestä eli huomattavasti enemmän kuin lainaa. Lisäksi kaupungin maksuvalmius oli noussut 99 päivään. Viime valtuustokauden alkupuolella en muista tarkkaan paljon se oli, mutta se oli 40 päivän jossain tienoilla, eli se on siitä tuplaantunut.

Kun nämä tosiasiat pitää mielessä, vaikuttavat monet helsinkiläisiä päiväkoteja ja kouluja koskevat ongelmat lähes käsittämättömiltä. Olen kasvatusta ja koulutuslautakunnan jäsen, ja siksi muutama esimerkki, jonka tässä nostan seuraavaksi esiin, kumpuaa sieltä. Me lautakunnan jäsenet saamme jatkuvalla syötöllä äärimmäisen huolestuneita viestejä ympäri kaupunkia koulujen sisäilmaongelmista. No, niitä kyllä saatte

11.4.2018

varmasti te muutkin valtuutetut. Tänäänkin meitä ovat olleet 2:n eri koulun aktiivit näistä asioista tapaamassa.

Sisäilmaongelmien ohella me saamme esimerkiksi viestejä sitten erityisesti lautakunnan jäsenet riittämättömistä oppimateriaaleista. Ei yksinkertaisesti voi olla niin, että näin vauraassa kaupungissa kuin Helsinki ei ole varaa kunnollisiin koulukirjoihin ja muihin oppimateriaaleihin. Lisäksi etenkin lukioiden ryhmäkoot on viety todella äärimilleen, ja kun on isot ryhmät, ei voida puhua esimerkiksi siitä, että opettaja kohtaa opiskelijat yksilöinä, mikä on totta kai hyvin tärkeää. Viimeisen 5 vuoden aikana lukioiden kurssitarjonnasta on leikattu yhteensä noin 1 000 kurssin verran. Etenkään lukioiden ja ammattikoulujen puolella ei ole riittäviä resursseja erityisopetuksessa tai opinto-ohjauksessa, ja uudet näitä koskevat lait edellyttävät etenkin merkittäviä lisäyksiä ja laajennuksia opinto-ohjaukseen liittyen.

Ongelmia nyt voisi kertoa vaikka kuinka paljon. Niitä tulee jatkuvalla syötöllä. Kun mietti tavallaan näiden viestien suhdetta siihen, mitä tavallaan taloudelliset luvut kaupunkimme erinomaisesta tilanteesta kertovat, tuntuu, että tässä vallitsee jollakin lailla 2 täysin erilaista todellisuutta. Sen kyllä tietysti havaitsee myös eri valtuutettujen puheista, että tavallaan se, mitä minä sanon, on hyvin eri kuin mitä Wille Wydman tai Otto Meri sanoo omassa puheenvuorossaan. Se on ihan hyvä sillä, ei siinä mitään. Todellisuus on moninainen, ja voidaan katsoa sitä eri perspektiiveistä ja näin.

Mutta yhtä kaikki meidän pitää budjetoida riittävästi resursseja oppimiseröjen ja siten eriarvoisuuden kaventamiseen ensi vuodelle. Helsinki on vauras kaupunki, ja meillä on nyt mahdollisuus ja minun nähdäkseni lähes suorastaan velvollisuus rakentaa vuodelle 2019 sellainen talousarvio, joka talouskurin sijaan turvaa kaikille helsinkiläisille hyvän arjen koko elämälle.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Harasoo, kiitoksia. Tama huva, tama huva.

Välihuuto!

Mitä? Perhana, nyt tässä käytetään jo omaa aikaa. No niin, justiinsa.

Kunnioitettu puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

11.4.2018

Kestävä kasvu oli sana, johon pormestarikin viittasi, ja tiedämme, että strateginen tavoite on toimiva kaupunki ja erityisesti viihtyisyys. Valtuustoryhmämme puheenjohtaja Terhi Peltokorpi nosti mielestäni hyvin ansiokkaasti esiin kulttuurin merkityksen koulutuksen ohella Helsingin vetovoimatekijänä. Nyt ollaan tilanteessa, jossa tulevaisuus näyttää hyvältä. Talous vetää. Viimeksi tänään saatiin sataman tilastoja, joissa käyrät osoittavat rohkeasti ylöspäin. Sehän on Helsingissä vahva tunnus nousukaudesta.

Satamaan liittyy myös tema, josta haluaisin puhua, ja toivoisin entistä vahvempaa panosta Helsingiltä. Voisimmeko ajatella nyt positiivisesti, tässä sote-tilanteessa on mahdollisuus kehittää kaupungin hyvinvointia, lisätä toimia viihtyisyyden lisäämiseksi? Siksi asia, josta liian vähän puhutaan, on Helsinki matkailukaupunkina. Matkailu tuntuu jäävän helposti marginaaliin. Se nähdään jonkinlaisena puuhasteluna, tai sieltähän niitä turisteja tuppaa joka tapauksessa. Unohdetaan, että matkailu kytkeytyy moniin asioihin: elinkeinopolitiikkaan, kaupunkikulttuuriin ja yleiseen viihtyvyyteen. Matkailu on siis elinkeinona Suomen viidenneksi suurin vientiala. Matkailuteollisuuden koko on lähes 15 miljardia euroa, ja se työllistää noin 150 000 henkeä. Useat mittarit osoittavat Helsingin matkailun kasvua, ja tässä onkin nähty ansiokkaita panostuksia. Tämä MyHelsinki-sivu on erinomainen, ja viime vuoden kasvussa näkyy muutamia kaupunkikulttuurisia erityisliisiä. Suomi 100 -juhlavuosi herätti huomiota kaikkialla Euroopassa, maailmassakin. Lux Helsinki ja erityiset tapahtumat, uusivuosi, jouluku ja niin edelleen kiinnostivat turisteja.

Nyt ollaan tilanteessa, jossa olisi syytä huolehtia siitä, että matkailun kehittäminen on mahdollista. Soisin, että se näkyisi tulevassa talousarviossa. Myös erääksi kärkihankkeeksi olisi nostettava matkailun edistäminen. Sen vaikutus tuntuu laajasti kaikkiin toimialoihin. Helsingin matkailusta saatavat tulot olisivat tuplattavissa, arvioi Helsingin Matkailusäätiö. Jos näin tapahtuisi, pk-seutu saisi 3 miljardin euron lisätulot vuodessa. Työpaikkoja se tarkoittaisi 30 000 lisää. Arvio perustuu Matkailusäätiön tekemään selitykseen Helsingin matkailun potentiaalista. Selvityksessä verrattiin Suomen pääkaupungin tunnuslukuja sellaisiin kaupunkeihin kuin Hampuri, Kööpenhamina ja Tukholma. Näissä kaikissa nimenomaan matkailu on nostettu strategisesti tärkeään asemaan. Se on saanut monet toimijat lisäämään investointeja yhdessä kaupungin kanssa.

Helsingillä on mahdollisuudet samaan. Lisääntynyt hotellikapasiteetti, aktiivinen markkinointi, palvelujen lisääminen ja muu panostus on kaksinkertaistanut matkailun 10 vuodessa, mutta tämä ei riitä. Kasvua on kaikilla aloilla. Potentiaali isoon loikkaan on olemassa, ja nyt matkailu

11.4.2018

olisi syytä nostaa strategiseen asemaan. Toivon, että tässä kun uutta talousarviota valmistellaan, Helsinki ennakkoluulottomasti ottaa asian elinkeinopoliittisesti vakavasti ja panostaa työhön uusien avausten rohkeaan tekemiseen.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Malin

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Vaikuttaa siltä, että koskaan ei ole kaupungin talousvastaavien mielestä taloudellisesti tarpeeksi hyvä aika panostaa palveluihin. Nyt kun kaupungin taloudellinen tilanne on erittäin positiivinen, esittelytekstissä todetaan, että pitää varautua tuleviin ongelmiin. Erityisesti todetaan, että kaupungin taloudellinen tilanne on epävarma sote- ja maakuntauudistuksen vuoksi. Uudistuksen aikataulu on ollut jo pitkään tiedossa, mutta ei se estänyt meitä alentamasta veroprosenttiamme viime vuonna.

Välihuuto!

Äsken valtuutettu Meri totesi, että mihinkään muuhun ei ole varaa mutta veronalennukseen kyllä. Valtuutettu Rydmania ja kokoomuksen ryhmäpuhetta mukailleen voisikin todeta: aina on jokin tekosyy sille, että juuri nyt on huono aika paikata palveluiden vajeita.

Tässä esittelyssä on mukana tärkeitä lukuja lasten ja nuorten määrän kasvusta. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa yhä, sadoilla lapsilla tänä vuonna, vaikka määrän ei ole enää arvioitu kasvavan ihan niin hurjasti kuin aiempina vuosina. Parantunut työllisyys lisää päiväkotihoidon tarvetta, ja kun ottaa huomioon kaupungin tavoitteen varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostosta ja maksuttoman varhaiskasvatuksen 5-vuotiaille, on varmaa, että pula päivähoitopaikoista ei lähiaikoina helpota ilman kaupungin satsauksia. Tänä vuonna meiltä puuttuvat tilat vielä lähes 300 päiväkotipaikalle, joihin olisi varattu rahat budjetissa.

Peruskouluikäisten määrä kasvaa nyt kohisten. Tulevina vuosina peruskouluikäisiä tulee Helsingissä lisää noin 1 700 lasta vuosittain. Ne tilaongelmat, jotka ovat olleet kipeitä varhaiskasvatuksessa, siirtyvät entistä enemmän peruskoulun ja pikkujoukko myöskin toisen asteen koulutuksen puolelle. Nyt varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa olevien suurten helsinkiläisten ikäluokkien palveluista pitää huolehtia. Se, mitä

11.4.2018

tarvitaan nyt, on investointeja uusiin päiväkotirakennuksiin, investointeja uusiin koulurakennuksiin ja investointeja vanhojen sisäilmaongelmaisten rakennusten korjaamiseen. Tämä pitää huomioida talousarviossa, ja tämä pitää huomioida tulevassa kiinteistöstrategiassa.

Meidän pitää varmistaa myös se, että meillä on hyvää ja osaava henkilökuntaa vastaamassa palveluista. Kun asumisen hinta kaupungissa nousee, on kestävämpää, että monet naisvaltaiset alat, kuten kasvatusta, koulutus ja sosiaaliala, ovat palkkakuopassa. Olenkin tehnyt aloitteen talousarvioon palkkakuopassa olevien naisvaltaisten alojen palkkojen tarkistamisesta, niin lastentarhanopettajien kuin muiden tärkeää työtä tekevien ammattilaisten palkkojen. Lisäksi pitää huolehtia siitä, että työolosuhteet ovat kunnossa. Meillä on esimerkiksi tällä hetkellä Helsingissä lähes 70 osapäiväistä varhaiskasvatusryhmää, joissa lastentarhanopettaja huolehtii yhtäaikaaisesti yksin keskimäärin 10 lapsesta, joista osa on alle 3-vuotiaita. 5 tuntia joka arkipäivä. Jokainen voi miettiä, miltä sellaisen työpäivän jälkeen tuntuu.

Varhaiskasvatuksen tärkeyttä on korostettu täällä tänään lähes kaikkien puolueiden toimesta. Vasemmisto sai neuvoteltua strategiaan tänäänkin täällä jo salissa mainitun kirjauksen, jonka mukaan varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, henkilökunnan pysyvyyteen ja turvalliseen arkeen. Nyt on aika tehdä konkreettisia tekoja tämän strategian kirjauksen eteen.

Kiitos.

Valtuutettu Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Kaupunkilaisten liikkumisen lisääminen on tärkeä tapa edistää hyvinvointia ja terveyttä. Liikuntapaikat ja harrastusmahdollisuudet ovat keskeisiä, mutta kaikkein yksinkertaisinta on lisätä kävelyä ja pyöräilyä. Helsinkiä pitääkin rakentaa myös kävelijälle. Jos oman kodin lähiympäristö on viihtyisä ja reitit sujuvia, helpoin tapa harrastaa liikuntaa on avata oma kotiovi. Helsinki tarvitseeikin lisää kävellen tehtyjä matkoja töihin, kouluun, kauppaan ja lähimetsään.

Kaupunkistrategiassa haluamme lisätä kävelyn suosiota, ja tähän on myös panostettava. Tämä ei tarkoita ainoastaan kävelykatujen lisäämistä keskustaan, vaan viihtyisien ja turvallisten reittien rakentamista kaikkia kaupunginosia ja lähiöitä myöten. Monen helsinkiläisen asuinalueelta pääsee nopeasti luontoon, mutta myös urbaanissa ympäris-

11.4.2018

tössä pitää luoda kiinnostavia ja kutsuvia kävelyreittejä. Katutila onkin suunniteltava kevyen liikenteen ehdoilla. Kävelijöille on varattava riittävästi tilaa ja pyörätiet tarvittaessa erotettava jalkakäytävistä ja merkittävä selkeästi. Lisäksi pitää huomioida erilaisten liikkujien tarpeet esimerkiksi reittien esteettömyydellä ja riittävän lähekkäisillä levähdyspaikoilla. Kävelijät on huomioitava paremmin myös tietöiden poikkeusjärjestelyissä.

Kävelykeskustan laajentaminen parantaa merkittävästi keskustan houkuttelevuutta. Toivon hartaasti, että tärkeä tavoite ei jää panttivangiksi pimeään keskustatunneliin. Kävelyn olosuhteita on parannettava myös keskustassa ja vauhdilla jo nyt.

Kommenttina vielä edellisiin puheenvuoroihin. Ihmettelen tässä Helsingin varsin vakavassa tilanteessa, että vastuullisena taloudenpitona pidetään veroprosentin laskua. Kohta se lasku kuuluu tapahtuu. Maakuntahan on suorastaan ryöstämässä Helsingin. Kohta veroprosenttimme on 5,5. Nyt on turvattava kasvavan kaupungin investointikyky.

Valtuutettu Nygård

Kiitos. Hyvä puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Anteeksi, minä ajattelin, että valtuutettu Vanhanen puhuu paljon pidempään, niin jouduin juoksemaan tuolta paikalta ja hieman hengästynyt, mutta kyllä tämä tästä tasaantuu.

Kuten valtuutettu Rydman kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa alusti, asukkaat ovat Helsingin tärkein voimavara. Helsingin on huolehdittava varhaiskasvatuksen ja koulutuksen laadusta ja monipuolisuudesta, myös terveellisistä päiväkotij- ja koulutiloista.

Helsingin tulee olla kilpailukykyinen ja houkutteleva kaupunki elää, yrittää ja tehdä työtä. Elää, yrittää ja tehdä työtä. Tämän on tarkoitettava myös tekoja näiden asioiden eteen, ei vain sanoja raameja varten. Asukkaamme ovat myös oikeutettuja laadukkaaseen, arvokkaaseen, hyvään elämään myös myöhemmässä seniori-iässä.

Tässä puheenvuorossa haluan kuitenkin korostaa erityisesti 2 asiaa. Nämä ovat lähipalvelut ja lähiliikuntapaikat sekä lähiluonto ja merellisyys. Lähipalveluissa korostuu tarve riittäville, helposti saavutettaville palveluille. Lähiluonto ja merellisyys ovat taas kiinteästi osa merellistä Helsinkiä, ja sehän on juuri sitä, mikä tekee kaupungistamme ainutlaatuisen isommassakin mittakaavassa. Näistä meidän on pidettävä huol-

11.4.2018

ta. Ja miksi juuri näistä on pidettävä huolta? No, koska asukkaat ovat Helsingin tärkein voimavara, ovat liikunta ja luonto niitä tärkeimpiä voimavaran lähteitä asukkaillemme.

Kirjoitin reilu vuosi sitten 2 blogia, joihin palaan nyt takaisin lyhyesti. Toisen otsikko kuuluu näin. "Luonto on lääke, stressiinkin". Tässä kirjoituksessa viestinä on, että lähiluonto on henkireikä. Asiaa on tutkittu todella paljon. Luonnon terveysvaikutukset ovat moninaiset. Jo 5 minuuttia veden äärellä rentouttaa, ja lyhytkin oleskelu metsässä tai puistossa tekee mielellä hyvää. Luonnossa liikkuminen aistit avoinna laskee verenpainetta ja vähentää stressiä. Masennus helpottaa ja vihamieliset tunteet laantuvat. Ongelmiin löytyy usein ratkaisu luonnossa kuin itseltään. Tiedän kokemuksesta, kun olen Lauttasaaren rantoja paljon juoksennellut. Voitaisiin jopa sanoa, että tämä on aidosti ilmaista tai maksutonta iloa.

Toisen blogin otsikko on "Liike on lääke, masentuneillekin". Lainaan tuossa kyseisessä tekstissä erään työryhmän käypä hoito -suositusta ja otsikointia. Liikunta tehoaa masennukseen yhtä hyvin kuin lääkkeet tai terapia. On muuten myös varsin tehokkaita tapoja myös yhdistää luonto ja liikunta, kuten roskaajuoksu eli plogging. Siinä siis liikutaan, juostaan ja samalla kerätään roskia luonnosta. Joten haluan korostaa asukkaidemme eli helsinkiläisten lähiliikuntapaikkoja ja lähiluontoa.

Toki sitten vielä tähän loppuun haluan lisätä, ja ei saa unohtaa, että on oltava ne edellytykset sujuvaan arkeen. Tarkoittaen siis muiden lähipalveluiden ohella myös kaikilla sujuvampaa liikkumista pääkaupungissamme. Myös nämä meidän tulee parhaan mukaan taata asukkaillemme vaikka aktiivisemmän ja rohkean kokeilukulttuurin kautta.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Tack, bästa ordförande. Arvoisa valtuusto.

Haluan kiinnittää valtuuston huomion 5 seikkaan. Aloitan kulttuuritoimen puolelta ja sen 2 ylpeydenaiheesta. Strategiassa on merellinen taidebiennaali mukana, mikä on hieno juttu, ja haluan sen valmistelun ja myös budjetoinnin yhteydessä korostaa sitä, että tällainen uusi panostus taidetapahtumaan vaatii onnistuakseen sen... Siis tässä motiivina on osittain taidepoliittinen motiivi, osittain elinkeinopoliittinen matkailun edistämisen motiivi. Se, mihin haluan, että valtuusto kiinnittää huomiota, on se, että tämä taidebiennaali voi onnistua matkailuprojektina,

11.4.2018

elinkeinoprojektina vain, jos se onnistuu taideprojektina. Eli pitää varmistaa, että taidebiennaalin toteutus pysyy osaavissa taidekäsissä. Ettei sitä taiteellista ydintä menetetä, koska silloin se on ihan turha panostus. Eli jotta rahat, mitä kannattaa sijoittaa sinne, olisi sen arvoisia sijoittaa, täytyy varmistaa, että se taiteellinen johtaminen on se, joka sitä vie eteenpäin.

Toiseksi, toinen asia taidepoliittiselta kentältä on tämä Safe Haven -toiminta eli turvaresidenssit vainotuille taiteilijoille. Tämä toiminta on tällainen, joka herättää siis maailmalla ihastusta. Se on palkittua toimintaa, jota toteuttaa meille olennaisesti HIAP, tämä Suomenlinnan residenssitoiminta ja Perpetuum Mobile -yhdistys. Mutta valtuuston pitää ymmärtää, että tämä toiminta ei ole sellaista, mitä Perpetuum Mobile ja muut ovat halunneet tehdä, jota valtuusto tukee, vaan se on toiminta, jota valtuusto on halunnut, että Helsinki tekee, ja sitten on huomattu, että parhaat toteuttajat ovat nämä ulkopuoliset toimijat. Eli tämän takia, koska se on kaupungin toimintaa, jonka parhaat toteuttajat ovat muualla kuin kaupungin omassa organisaatiossa, silloin pitää varmistaa, että tätä meidän haluamaamme toimintaa, että sen rahoituksesta ei joudu kilpailemaan muiden avustuskohteiden kanssa. Nämä terveiset tänne kulttuuripuolelle.

Vielä Safe Haven -toiminnasta, että nyt Helsinki on päättänyt ensin perustaa näitä turvaresidenssejä taiteilijoille ja sen jälkeen päättänyt liittyä ICORNiin, joka on kansainvälinen kattojärjestö, joka koordinoi tätä toimintaa. Nyt tämä ICORN-jäsenyys ei saa olla syy heikentää sitä kansainvälisestä ykköslaatua, minkä nämä suomalaiset toimijat ovat tuoneet tähän Safe Haven -toimintaa. Eli ICORN-jäsenyydellä ei saa pilata hyvää juttua, vaan se tuo lisää arvoa siihen. Tämä on minun toinen pointtini. Tämä taidepolitiikasta.

Kolmanneksi sosiaalipuolesta. Jag vill vädja till fullmäktigegrupperna att inte lämna socialdemokraterna ensamma i slutskedet när vi förhandlar om budgeten, ensamma med försvaret av äldreomsorgen. Jag har tyvärr under många år sett att sossarna sitter ensamma med ? väns-terförbundet i stödet för äldreomsorgen, och det är jätte-jätteviktigt att alla kommer att, att ni inte glömmet bort de äldre sen när vi sitter och manglar fram de sista budgetavgörandena. Eli tulkaa mukaan puolustamaan tätä ? kotihoitoa mutta myös laitoshoidoa vanhuksille.

För det fjärde, neljänneksi, haluan muistuttaa teitä siitä, että iso budjetikysymys pitkällä tähtäimellä valtuuston on veroparatiisitalous, varsinkin kun sote-uudistus tuo tullessaan suuren uhkan siinä, että veroker-tyämme heikkenee, kun julkisia varoja viedään julkisen hankinnan

11.4.2018

kautta yhtiöille, jotka eivät maksa veroja. Toivon, että valtuusto on tässä mukana ja tätä valvotaan tarkasti.

Viimeiseksi sokerina pohjalla huomautan, että globaali talousvastuu edellyttää meiltä siirtymistä talouteen, jossa yhteisötaloudella, ekosolidaarisella ruohonjuuritaloudella on suurempi merkitys kuin tänään, ja sen takia valtuuston pitää sijoittaa panoksia, intelligenssiä ja varoja yhteis- ? kehittämiseen mukaan lukien... Siihen on oma pankki, tällainen Helsingin oma köyhien pankki ja Helsingin oma valuutta, tämä Helsingin markka tai kruunu, joka kohta perustetaan.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olipa vauhtia ja vaarallisia tilanteita äskeisessä puheenvuorossa.

Viime vuonan tähän aikaan me keskustelimme ainakin kaupunginhallituksessa koululaisten maksuttomista koulupäivään liittyvistä siirtymisistä esimerkiksi kulttuuripalveluihin, museoihin ja muihin vapaasti oppimisympäristönä toimiviin tiloihin. Silloin päätettiin, että kun HSL seuraavan kerran laatii budjettia, tämä kustannusvaikutus ja kustannusarvio tehdään siinä samalla. Nyt haluaisinkin kuulla, jos täällä on joku, joka tietää, mitä tälle asialle tällä hetkellä kuuluu. Tärkeäähän on, että jokaisella lapsella on mahdollisuus päästä niihin palveluihin, joita ympäri kaupunkia meillä on vapaasti käytettävissä. Se tuo tasa-arvoa myöskin koulujen väliin ja mahdollistaa tämän oppimisympäristön laajentamisen koko omalle asuinseudullemme.

Samanlainen oikeus päästä palvelujen piiriin tulisi olla niilläkin yksin kotona asuvilla, hieman jo heikentyneillä vanhuksilla, joiden varat eivät riitä ostamaan erityisesti kuljetuspalveluja ja saattamispalveluja päivätoimintaan tai liikuntaharrastuksiin ja sosiaalisiin toimintaympäristöihin pääsemiseksi. Meillä pitäisi olla uskallusta järjestää yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa myös työvoimaa, joka toimii nykyistä tehokkaammin vielä noutopalvelun ja kuljetuspalvelujen tukena ja antaa samalla mahdollisuuden työllistyä. Ikääntyvien ihmisten oikeus ulkoiluun ja osallisuuteen tulisi seuraavassa budjetissa huomioida, ja se tulisi myöhemmin kytkeä osaksi kaupungin normaalia hyvinvointi- ja terveyspalvelutoimenpidelistää.

11.4.2018

Listoista puheen ollen, meidän tulisi tehdä toimintasuunnitelma hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Yksityiskohtainen alueittaisiin tietoihin ja henkilöstöryhmiin perustuva hyvinvoinnin ja terveyden edistämishjelma. Ja tehdä toimintasuunnitelma yhdessä niiden järjestöjen ja yksityisyriyten kanssa, jotka näitä palveluja voivat kunnan tukena tuottaa. Sitä varten olisi hyvä perustaa työryhmä, joka on monihallinnollinen ja jonka tehtävä on nimenomaan koordinoita hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen osana tulevaa sote-uudistusta. Luotsata ne toiminnat yhteen maakunnan tavoitteiden ja mahdollisten terveystalveluiden yhteistyöhön. Tällaisen toiminnan onnistuminen näkyy kuitenkin jo yhden valtuustokaudenkin aikana – tai pitäisi näkyä – muun muassa huostaanottojen vähenemisenä, kotipalvelutarpeen lisääntymisen hidastumisena ja myös sairaalajaksojen vähenemisenä.

Kiitos.

Valtuutettu Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ennen tätä kokousta tänään me vastaanotimme valtuuskunnan Arabian peruskoulun vanhempia. Siellä on koulun lähes 800 oppilaan ja henkilökunnan joukossa runsaasti vakaviakin terveysongelmia, joiden syy on todennäköisesti sisäilmaongelmissa. Koulua on remontoitu lähes jatkuvasti tämän vuosikymmenen alusta lähtien, ja nyt on vastikään saatu kuulla, että remontit tulevat edelleen jatkumaan. Tällä hetkellä parhailaan tehdään hankesuunnitelmia.

Nostan tämän esiin nyt tässä budjettikeskustelussa, koska tuo Arabian koulu on hyvä konkreettinen esimerkki siitä, mihin lyhytnäköiset budjettikäytännöt voivat johtaa. Sen koulun tarina alkaa vuodesta 2003, jolloin peruskorjattiin koulukäyttöön vanha hoitolaitos. Jälkikäteen ajateltuna se olisi varmaan ollut itse asiassa fiksumpaa purkaa. Sitten siinä peruskorjauksen yhteydessä tehtiin rakennusvirheitä, jotka ovat sitten myöhemmin aiheuttaneet kosteusvaurioita. Kun näitä terveysongelmia ja kosteusvaurioita sitten alkoi ilmetä, koululla tehtiin tiivistyskorjauksia ja muita tällaisia pieniä toimenpiteitä, joita nykytiedon valossa ei varsinaisesti enää suositella, kun ne eivät varsinaisesti auta. Niitä ongelmia on tutkittu ja korjattu paikallisesti ilman kokonaiskuvaa, ja sitten on ilmennyt uusia korjausta vaativia kohtia ja sitten taas uusia. Siinä on sitten päässyt käymään niin, että on yhdessä kohdassa säästetty euro ja sitten aiheutettu 100 euron lisäkustannukset. Tähän on merkittävän syynä ollut budjettikatto, joka on estänyt hoitamasta sitä korjausta kerralla kuntoon.

11.4.2018

Arabian peruskoulun kohdalla on myös koettu kaupungin heikko kyky varautua kasvaviin lapsimääriin. Siellä on alueen päiväkodeissa jo vuosia jatkunut paikkapula, ja se on nyt pikkuhiljaa siirtymässä sinne koulun puolelle. Siellä on nyt oppilasmäärä tilamitoituksen ylärajalla, ja kasvu jatkuu. Minun ymmärtääkseni vastaava ongelma on aika lailla kaikkialla Etelä-Helsingissä.

Tällä valtuustokaudella nyt onneksi budjetointikäytäntöjä on kouluremonttien osalta muutettu, kun on luovuttu korjauskatosta ja lisätty määrärahoja. Nyt on oikeasti varaa korjata kerralla kuntoon laastarilappupaikkausten sijaan, ja tämä on tosi hieno ja tärkeä asia ja toivottavasti merkittävällä tavalla nyt auttaa saamaan kaupungin huonokuntoiset koulut kuntoon. Mutta sitten on edelleen sellaisia käytäntöjä, jotka vähän iskevät kapuloita rattaisiin. Yksi näistä kävi ilmi, kun juttelin Arabian koulun rehtorin kanssa. Kun pohdittiin, voisiko remontin aikaisia väistötiloja – siellä on parakit koulun vieressä – jättää paikoilleen myös sitten korjausten valmistuttua sellaisena tavallaan pikaratkaisuna tähän uhkaavaan tilapulaan, niin sitten rehtori totesi, että niiden vuokratustannus on sitten pois siitä opetuksesta.

Kaupungissa on tällainen sisäisen laskutuksen käytäntö, joka aiheuttaa sen, että sitten kun ne remontit valmistuvat, ne kasvattavat koulujen tilakuluja, mikä sekin on pois muista määrärahoista. Muutama kokous sitten meillä olikin puhetta siitä, että kiinteistöstrategian yhteydessä näitä käytäntöjä pitää tarkastella. Nykyään tavallaan sitten tällaisen remonttikoulun rehtori voi vähän niin kuin joutua valitsemaan ruton ja koleran väliltä, että säästetäänkö tiloista vai opetuksesta. Ihan oikeasti, ei meillä näin voi olla. Kyllä meillä pitäisi olla varaa hoitaa nämä molemmat kunnolla.

Sitten tosiaan tämä päiväkotien ja koulujen aliresursointi ei näytä vielä helpottavan, ja tämä on toinen tosi merkittävä ongelma, joka oikeasti pitää ratkaista budjetoinnissa huomattavasti nykyistä paremmin.

Kiitos.

Apulaispormestari Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Apulaispormestarit päätimme, että tähän keskusteluun otamme paikalta puheenvuoron, ja ehkä näitä käytäntöjä sitten luodaan tässä samalla.

11.4.2018

Puhun lähinnä sote-lautakunnan puheenjohtajan roolissa nyt. Ensi vuosi on sikälikin merkittävä, että helsinkiläisten luottamus sosiaali- ja terveystalouteen pitää voittaa. Jos jotenkin kävisi niin, että sote-uudistus menisi eteenpäin, meidän täytyy varmistaa, että helsinkiläiset haluavat valita nykyiset palvelumme. Jos kaikki menee hyvin ja sote kaatuu, meidän pitää silloin ansaita se luottamus, joka on harteillemme asetettu. Ensi vuodesta tulee siis ratkaiseva molemmissakin tilanteissa.

Pystymme parantamaan toimintaamme paljon työtapoja uudistamalla. Sitä olemme kaikissa palveluissamme tehneet, ja ehkä näkyvimmin näissä uusissa terveys- ja hyvinvointikeskuksissa, perhekeskuksissa ja ikäihmisten monipuolisissa palvelukeskuksissa. Mutta me kaikki ymmärrämme, että sote-palveluissa laatu on myös riippuvaista käytössä olevista resursseista. Tarvitsemme varmasti sijoituksia suhteessa väestöön ja esimerkiksi vanhemman väestön osuuteen, ja samalla tavalla lapset ovat tärkeä sote-palveluiden käyttäjä. Emme tarvitse resursseja tietenkään loputtomasti mutta kohtuudella.

Joissakin asioissa tarvitsemme erityisesti varoja toimintatapojen parantamiseen hiukan enemmän. Kun kyse on toiminnan aloittamisesta ja uusien toimintamallien muuntamisesta, tarvitaan investointeja, jotka tähtäävät uuden, paremman, helsinkiläisten elämän haasteisiin nopeammin vastaavien toimintatapojen omaksumiseen. Siis juuri niitä kevyempiä, ketterämpiä, toimivampia, toimivamman kaupungin malleja ja pitkällä tähtäimellä myös kustannustehokkaampia tapoja kohdata helsinkiläisiä sairauden, yllättävän elämäntilanteen tai muun yllättäessä.

Nostan esiin muutaman. Koulu- ja oppilasterveydenhuolto on jollain tavalla nykytilanteessa hankalassa paikassa. Työ painottuu voimakkaasti terveiden lasten ja nuorten tarkistamiseen. Meidän pitäisi kyetä varmistamaan myös sellaiset resurssit, että tarkastuksen lisäksi voitaisiin auttaa lapsia ja nuoria heidän omissa elinympäristöissään, jos heille tulee erityisiä hankaluuksia. Lasten ja nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyvä. Niistä on tullut merkittävin sairausryhmä nuoremmille ikäluokille Helsingissä. Moniin pienempiin pulmiin ja lieviin mielenterveyden ongelmiin meidän pitäisi pystyä antamaan hoitoa ja tukea nykyistä nopeammin ilman lähettämistä pois erikoissairaanhoidon tai muualle. Järjestelmämme ei ole vielä mukautunut tähän uuteen tilanteeseen riittävästi.

Toinen esimerkki on sosiaalihuoltolaista, joka tuli voimaan jo muutama vuosi sitten. Sen tarkoituksenaan on antaa tukea mahdollisimman aikaisin, esimerkiksi lapsiperheille kotipalvelua silloin heti kun neuvolassa syttyvät hälytysvalot tai avioeron vaikeuksissa tulee tuen tarvetta eikä

11.4.2018

jäädä odottamaan, kun ollaan jo esimerkiksi lastensuojelussa tai muissa raskaamman palvelun tarpeessa. Ison laivan kääntäminen ei käy hetkessä niin kuin ei ole käynyt Helsingissäkään, mutta meidän pitäisi tätä sitkeästi vain reivata siihen suuntaan.

Tosiasia on myös se, että meillä on vaikeuksia houkutella osaavaa henkilökuntaa osaan vapaista työtehtävistämme. Meillä on ajoittain haasteita saada osaavia ammattilaisia esimerkiksi sosiaalityöntekijöiksi, hoitajiksi kotihoitoon tai lääkäreiksi. Helsingin pitää kyetä tarjoamaan sellaiset työolosuhteet ja sellaiset palkat, että saamme riittävästi koulutettuja työntekijöitä. Samalla rakennamme helsinkiläisten luottamusta entistä paremmaksi, jotta he jatkossakin haluavat valita nimenomaan Helsingin hyvin toimivat palvelut. Nykyisessä tilanteessa meidän täytyy siihen tähänkin luottamukseen rakentaa.

Täälläkin esille tullut asia on asunnottomuus, ja meillä on tälläkin hetkellä esimerkiksi mielenterveyskuntoutujia odottamassa asuntoa huomattavasti kalliimmalla paikalla sairaalassa. Tämä jono pitäisi saada purettua ja samalla huolehtia niistä sote-tilainvestoinneista, jotka ovat välttämättömiä nimenomaan sote-palveluidemme toimivuudelle kasvavassa kaupungissa.

Kiitos.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Apulaispormestari Vesikansa kertoikin, että yritämme löytää uusia toimintatapoja, ja tällä hetkellä edessänne seison erityisesti myös kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnan puheenjohtajan ominaisuudessa ja roolissa. Meillähän uusi toimialamalli on ollut kohta käytössä vuoden verran, ja mallihan on monelta osin osoittautunut myös toimivaksi. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tullaan varmasti saavuttamaan paljon synergiahyötyjä ja -etuja, kuten tavoitteena on ollut. Kun uudesta hallintomallista päätettiin, todettiin myös, että mallin toimivuutta on pystyttävä arvioimaan matkan varrella. Näin ketterä ja hyvä kaupunki toimii. Toivon todella, että uudelleenarviointia tehdään myös budjetin osalta. Nythän olemme valmistelemassa budjettia uuden toimialan ensimmäiselle kokonaiselle toimintavuodelle, eli meidän pitäisi olla huomattavasti viisaampia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan budjettia on tarkasteltava siltä pohjalta, että pystymme jatkossa tarjoamaan kaupunkilaisille laadukkaita kult-

11.4.2018

tuuri-, kirjasto-, liikuntapalveluita sekä nuorisotoimintaa. Strategiassa on asetettu erittäin kunnianhimoisia tavoitteita liikkumisen lisäämiseksi nuorten syrjäytymisen suhteen. Niistä on tänään pidetty erinomaisia puheenvuoroja. Nämä vain muutamia nostoja strategiassa. Kuten me kaikki ymmärrämme, näiden tavoitteiden toteuttaminen vaatii myös hyvin paljon taloudellisia resursseja. Nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisuksi edellytetään ilman muuta panostuksia. Vastuu ohjelman eteenpäin viemisessä on tällä hetkellä kaskolla, mutta useat toimenpiteet ovat tietenkin kuvan, soten ja myös nuorten työllisyyden hoidon vastuulla. Toivottavasti juuri tämänkaltaisissa kysymyksissä nimenomana tämä toimialauudistus auttaa meitä selviämään näistä tilanteista.

Nuorisopalveluiden kyky vastata kyseiseen haasteeseen ja nuorten määrän kasvuun on huomattavan rajallinen nykyisillä resursseilla. Mikäli nuorisotyön määrärahat ovat ensi vuonna nykyisellä tasolla, jostain nykyisistä nuorisotyön toiminnoista ja toimenpiteistä joudutaan luopumaan. Tämä on hyvin selkeä yhtälö, mitä jokaisen meistä pitää ymmärtää erityisesti täällä valtuustossa.

Merellisestä biennaalista, taidebiennaalista on täällä puhuttu. Se on erinomainen Helsingin vetonaula, mutta se ei kuitenkaan synny myöskään ilman erillistä resursointia.

Kokemus toimialalla, itselläni nyt on kokemus reilu alle vuodesta, mutta voin vakuuttaa, että toimiala tarkastelee omaa toimintaansa hyvin kriittisesti, arvioi palvelutarpeita ja palveluverkkoaan jatkuvasti. Säästöä haetaan tilojen yhteiskäytöstä ja muista erillisistä ratkaisuista. Esimerkiksi aluetaloissa rakennetaan koko ajan uutta mallia, jotta meillä olisi helpompi ja tehokkaampi vastata samalla asukkaiden palvelutarpeisiin ja tarjota uusia osallistumisen mahdollisuuksia. Tätä työtä tehdään jatkuvasti toimialan keskuudessa.

Kasvava kaupunki edellyttää kuitenkin myös uusia palveluita ja vetovoima sitä, että palvelut pystytään myös markkinoimaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut vaativat aivan erilaista markkinointia kuin kaupungin muut peruspalvelut. Onneksi soten ei tarvitse samalla tavalla pyytää asiakkaita paikan päälle. Ehkä tulevaisuudessa joutuukin, mutta me joudumme oikeasti kamppailemaan ja miettimään, miten me saamme asiakkaita ja kuntalaisia palveluidemme pariin. Olemme tilanteessa, jossa kansainvälisesti palkittu museomme on suosionsa huipulla. Taidemuseo tällä hetkellä tekee kovia ennätysjä kävijäluvuissa, mutta me emme pysty markkinoimaan palveluitamme sillä tasolla kuin niiden tulisi olla tällä hetkellä.

Arvoisa puheenjohtaja.

11.4.2018

Tässä useat asiat jäivät nyt sanomatta ja huomioimatta, mutta valtuutetut ovat pitäneet erinomaisia puheenvuoroja ja kyllä ovat osoittaneet, että kulttuurin ja vapaa-ajan toiminnat ovat tärkeitä eikä niiden ole syytä jäädä koskaan myöskään jalkojen alle. Kiitos niistä hyvistä puheenvuoroista erityisesti valtuutetuille.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muistan, että aikaisemmin tästä asiasta, mistä nyt puhun teille, on puhunut Yrjö Hakanen. Tämä oli asia, josta me olimme poikkeuksellisesti Yrjö Hakasen kanssa myös hyvin samaa mieltä. Kyse on työttömyyden hoidosta ja nimenomaan pitkäaikaistyöttömistä ja maahanmuuttajien työllistämisestä. Tämä on tietysti... Me tuossa pohdimme kavereitten kanssa, mitä ihminen tarvitsee, että hänen elämänsä on elämisen arvoista, ja totesimme, että 2 asiaa ovat ratkaisevia. Se on asunto ja työ. Jos ne ovat kunnossa, silloin monet muutkin asiat varmasti järjestyvät.

Sen lisäksi tämä on myös kaupungille taloudellisesti hyvin merkittävä juttu. Pelkästään niin sanotut työmarkkinatuen kuntaosuudet olivat viime vuonna yli 63 miljoonaa euroa, ja tätä työmarkkinatuen kuntaosuutta kuvaa hyvin sana ”sakkomaksu”. Se on kuin sakon maksaisi. Siitä ei mitään saa kaupunki eikä tämä kyseinen työtön.

Mikä on sitten ratkaisu? Tällä hetkellä on muutamia hyviäkin hankkeita, ja täytyy sanoa, että myös Tampereen suunnassa on Tesoman alueella sellainen allianssimalli toteutettu, jossa yhdessä yksityisen sektorin, kaupungin ja valtion kanssa yritetään saada työttömiä työllistettyä ja käytetään myös näitä niin sanottuja vaikuttavuusinvestointeja. Helsingin kaupungillakin tällä hetkellä on alkamassa nimenomaan maahanmuuttajien kouluttaminen koodareiksi, mikä on erittäin hyvä asia, koska siellä on paljon resursseja, joita me voimme käyttää tulevaisuudessa näihin tehtäviin, joista tulee olemaan... Siis koodareistahan tulee olemaan hirvittävä puute lähivuosien aikana.

Näin ollen toivoisin, että sitten kun budjettia lähdetään rakentamaan, etsittäisiin siinä samalla ja otettaisiin huomioon, että voitaisiin käyttää yksityistä sektoria entistä vahvemmin mukana, koska en usko siihen, että julkinen sektori pystyy vastaamaan näihin haasteisiin yksinään. Etsittäisiin uusia toimintamuotoja. Käytäisiin katsomassa myös muualla. Tiedän, että Australiassa on jo käytykin katsomassa kaupungin puolesta, ja sieltä on löytynyt paljon hyviä keinoja, millä voidaan ihmisiä työl-

11.4.2018

listää. Tämä olisi inhimillisesti tietysti tärkeä juttu, mutta tämä on myös taloudellisesti kannattava juttu kaupungille.

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivoisin seuraavat 3 asiaa kirjattavaksi ensi vuoden budjettiin. Ensimmäinen on keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus. Joka tulee vuokratiloihin, mutta siitä pitäisi olla maininta, että se rakentaminen alkaisi viimeistään ensi vuoden aikana, koska me emme ole kilpailukykyisiä ilman tätä keskusta, jos tämä valinnanvapaus tulee.

Toinen asia on kivihilestä vapautuminen. Nyt nämä biovoimalat, joita esimerkiksi Hanasaaren sulkeminen edellyttää, niin niitä tarvittaisiin 3 kappaletta. Ne on nyt huonoihin paikkoihin suunniteltu, eli meidän täytyisi nyt miettiä vaikka meidän lautakunnassamme, mihin ne soveltuvat paremmin. Voisivatko ne olla esimerkiksi Vantaan puolella, jossa on jo yksi suuri voimala aivan meidän rajamme ulkopuolella.

Kolmas asia on arkkitehtuuri- ja designmuseo, jonka paikasta olisi hyvä päättää. Pormestarihan on jo perustanut tämän työryhmän, jota vetää rehtori Auvinen, mutta mitään vielä ei tiedetä, mihinkä me sen museon saisimme. Mutta toivottavasti se tulee ensi vuoden budjettiin merkittäväksi, mikä paikka se on, miten se rahoitetaan ja niin edespäin.

Valtuutettu Holopainen

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tämä saattaa olla viimeinen talousarvio, jossa me voimme luottamuksella katsoa tulevaisuuteen. Suuret kaupungit ovat ilmaisseet huolensa aika maltillisesti siitä, että kunnallisverokertymästä, yhteisöverotuotoista lähtee niin suuri osuus pois, jos maakunta- ja sote-uudistus menee läpi. Siitäkin huolimatta isoilla kaupungeilla on omat haasteensa, ja niitä ei todellakaan tässä hallituksen esityksessä ole otettu huomioon.

Helsinki on ainoa kaupunki, joka pystyi jollain tavalla haastamaan Euroopan lääkeviraston siirtymän ja sijoituspaikan, mutta ei meilläkään kovin hyvin mennyt. Silti hyvä huomata, että me olemme ainoa kaupunki tässä maassa, joka pystyy tämänyyppisen ympäristön tarjoa-

11.4.2018

maan, että tällaiset isot kansainväliset organisaatiot näkevät Suomen houkuttelevana paikkana.

Meillä on ollut aika hyviä vuosiakin taloudellisesti Helsingissä, eikä tämä ole pelkkää sattumaa. Me olemme tehneet oikeanlaisia investointeja myös. Keskustakirjasto on maksanut itseään jo takaisin, kun se on tehnyt Helsinkiä ja Suomea tunnetuksi – puhumattakaan siitä kun se avautuu. Tämä on myös ihan välttämätöntä tietynlaista tutkimus- ja kehittämistoimintaa, kun me mietimme, miten kirjaston rooli kehittyy ja miten se voi palvella ihmisiä muuttuvassa maailmassa ja heidän oppimistarpeitaan avoimesti. Samalla me olemme kuitenkin pitäneet kiinni aika pitkälti lähipalveluista. Kaupunki kasvaa edelleen kovasti, ja kulttuurin ja vapaa-ajan puolella on myös kova paine, ja ei näytä siltä, että me pystymme tällaisella budjettikertymällä, mitä sinne on osoitettu, ylläpitämään palveluita samalla tasolla.

Jotta me voimme olla kiinnostava kaupunki ja sellainen kaupunki, jossa halutaan jatkossakin asua ja johon halutaan muuttaa, meillä pitää olla koulut, joissa ei ole hometta, joissa voi opiskella myös englanniksi ja joissa ei ole ylitäysiä päiväkotiryhmiä, joissa maksetaan kunnan palkkaa, parempaa palkkaa lastentarhanopettajille ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja jossa ei ole minkäänlaisia palkkakartelleita, vaan annetaan myös sen kysynnän ja tarjonnan toimia niin kuin kuuluu.

Jos Helsinki saa tällaisen Venetsian kaltaisen biennaalin, me voimme saada 500 000 uutta matkailijaa tänne silloin kun tämä tapahtuma on, ja tämä on aika merkittävä asia. Tämänäyttypiset asiat eivät ole valitettavasti kauheasti kiinnostaneet maan hallitusta, vaikka tällä hyvinvoinnilla on ihan elintärkeä vaikutus koko Suomelle. Jos me emme pysty täällä kasvamaan – Uusimaa tuottaa BKT:sta 40 % – niin ei ole kyllä rahoitusta, mitä jakaa. Ei ole hyvinvointia, mitä jakaa eikä ole varaa edes kattaa sentasoisia terveyspalveluita tässä maassa. Meillä on toisenkin tyyppisiä maita, jotka eivät tätä hyvinvointia pysty ihmisille samalla lailla jakamaan, ja tämä pitäisi kyllä ymmärtää. Tässä nyt valitettavasti, kuten tiedetään ja kuten valtuusto viime kokouksessa yhtenäisesti lausui, tämä maakunta- ja sote-himmeli ei ole Helsingille eikä muillekaan suurille kaupungeille, kuten he ovat nyt lausuneet, edullinen. Meiltä viedään päätösvaltaa, ja se on nähty, että silloin kun se päätösvalta ja meidän tulomme siirtyvät tämän maan hallitukselle, eduskunnalle – eivätkä edes sinne vaan johonkin valtiovarainministeriön suljettuihin neuvotteluihin – niin ei se ole lyönyt läpi se ajatus, että tällaiset kasvavat kaupungit ovat tämän maan voimavara.

Kiitos.

11.4.2018

Valtuutettu Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin jatkaa siitä, mitä valtuutettu Arajärvi voi ryhmäpuheenvuorossaan esille. Arajärvi korosti mielestäni erittäin tärkeitä kysymystä, joka liittyy olennaisesti hyvin moneen kaupungin toimialaan ja sitä kautta budjettivalmisteluun, nimittäin segregatioon. Olemme tottuneet ajattelemaan, että Helsinki on onnistunut hyvin alueellisten erojen kasvun torjumisessa. Tämä ei kuitenkaan ole enää se todellisuus, jossa Helsingissä elämme. Kansainvälisesti verrattuna erot ovat edelleen pieniä, mutta suunta on valitettavasti kasvava. Tilanteessa, jossa koulutuserot voivat olla jopa kuusinkertaiset eri alueiden välillä ja tuloerotkin kolminkertaiset, pitäisi meistä jokaisen tunnustaa, ettei tämä kuvaa sitä pääkaupunkia, jota haluamme olla rakentamassa.

Tässä kohtaa päättäjinä meidän pitäisi mielestäni osoittaa pitkänäköisyyttä ja reagoida riittävän ajoissa huolestuttavaan kehitykseen, koska jos annamme erojen kasvaa liian suuriksi, on kehitykseen enää vaikea puuttua. Eriarvoisuuden torjuminen on mitä suurimmassa määrin kestävää talouspolitiikkaa. Se pitäisi salin oikeassakin laidassa tunnustaa. Tästä syystä Helsingin tulee lisätä ensi vuoden talousarviossaan määrärahoja alueiden välisten erojen vähentämiseen ja panostaa kohtuuhintaiseen asuntorakentamiseen.

Sosialidemokraatit ovat esittäneet sekä alkuvuoden ryhmäaloitteen, että nyt myös talousarvioaloitteena maksuttomien opiskeluvälineiden tarjoamista toisen asteen opiskelijoille. Maksuttomat opiskeluvälineet ovat tärkeä panostus syrjäytymisen ehkäisyssä erityisesti niille perheille, jotka joutuvat laskemaan toimeentulonsa riittävyttä. Olemme tehneet tästä samasta asiasta aloitteen myös edellisellä kaudella. Toivottavasti nyt maksuttomalle toiselle asteelle löytyisi tukea myös muista ryhmistä. Menestyvällä Helsingillä on mielestämme tähän panostukseen varaa.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara

Puheenjohtaja.

Tässä omassa puheenvuorossani haluan todeta, että olen iloinen siitä, että Helsingin talousarviota käsitellään huomattavasti paremmassa tilanteessa kuin mihin me viime kaudella täällä salissa istuneet olemme

11.4.2018

tottuneet. Parempi tilanne johtuu kansainvälisestä talouden myönteisestä kehityksestä ja pääkaupungin elinvoimasta, jota meidän pitää jatkossakin varjella. Tämä on paradoksi, että suuri epävarmuus Helsingin myönteiseen kehitykseen kohdistuu tällä hetkellä Suomen hallituksen pakolla ajaman sote- ja maakuntauudistuksen suunnalta. Tässä esitelytekstissä todetaan oikein hyvin se, että uudistus aiheuttaa kaupungille tulevana vuosina suurta epävarmuutta, niin kuin pormestari myös täällä totesi jo aikaisemmin. Tai jos sitä nyt voi uudistukseksi yleensä sanoa. Enemmänkinhän se on vallankaappaus, joka toteutuessaan siirtää maakunnalle niin merkittävän määrän verotuloja, että se kasvavan kaupungin investointitarve on ihan mahdoton täyttää. Se koskee muutakin kuin sotea.

Olemme tottuneet täällä Helsingissä tekemään yhdessä tätä budjettia jo varmaan 100 vuoden ajan, niin kuin me tänään teemme. Me haluamme jatkaa tätä samaa systeemiä jatkossakin. Tämä on Helsingin tapa hoitaa asioita, ja se toimii hyvin. Sitä ei tarvitse mennä sotkemaan valtioneuvoston toimilla.

Haluaisin vielä lopuksi kiinnittää huomiota opetustoimen puolelta tiettyihin asioihin. Minähän olen siellä lautakunnassa. Kuten me tiedämme, koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmat ovat jatkuvasti olleet esillä. Tänäänkin oli 2 delegaatiota käymässä täällä 2 koulusta. Tilakeskuksesta saamani tiedon mukaan meillä on ? rakennuksista tällä hetkellä korjausvelkaa 410 miljoonaa euroa, ja sosiaalitoimen rakennukset jos pannaan siihen mukaan, jolla osa päiväkodeista vielä on, niin korjausvelka on siellä 98 miljoonaa euroa. Täällä on tietysti helppo keksiä kaikenlaisia kivoja uusia ideoita. Tässä on tänä iltana varmaan kaikki hyvät asiat jo luetteloitu ja niihin runsaasti varoja ja kaikkea kivaa. Tämä ei ehkä ole niin mediaseksikästä korjata kouluja, mutta se on kuitenkin asia, mihin tänäänkin on käynyt ilmi, että meillä on valtava tarve. Todella toivoisin, että korjausvelan määrä on sellainen, joka otetaan huomioon ja pohditaan, voisiko sitä tarvetta pyrkiä alentamaan ensi vuonna.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupunkistrategiassa ilmastotavoitteet ja luonnon monimuotoisuutta koskevat tavoitteet on kirjattu monin paikoin ihan hyvin. Nämä tavoitteet eivät kuitenkaan toteudu pelkällä hyvällä tahdolla tai sillä, että esi-

11.4.2018

merkiksi valtio kieltää kivihiilen käytön. Jos katsotaan vaikka tuon kokousaineiston liitteen 4 eli se valtuustokauden suunnittelukaavio sekä talouden ohjauksen vuosikello, kun katsotaan sitä, tulee aika vahva vaikutelma, että hankkeissa ei ole mukana oikeastaan mitään, joka edistäisi lähiluonnon säilymistä tai luonnon monimuotoisuutta. Vaikka hyvin tiedetään, kuten täälläkin tuli esiin valtuutettu Nygårdin toimesta, että se lähiluonto on juuri se merkittävä hyvinvoinnin lähde, joka tekee myös Helsingistä niin hienon paikan.

Tarvitaan siis lisää rahaa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen, kuten vaikka kansallisen kaupunkipuiston toteuttamiseen tai moniin muihin hyviin hankkeisiin. Tarvitaan myös lisää resursseja, jotta luontoarvot voidaan huomioida kaavoituksessa ja rakentamisessa. Tarvitaan lisää ympäristö- ja luontoasiantuntijoita sekä terveystarkastajia ympäristökeskukseen. Tarvitaan oikeasti lisää rahaa myös energiasäästö- ja päästövähennyksiin. Tarvitaan myös julkisten hankintojen ympäristöohjausta, julkisia investointeja puhtaaseen teknologiaan. Ehkä näin Helsinki voisi olla silloin myös se paikka, jossa kehitetään ja keksitään keinot vaikkapa merten muoviroskan siivoamiseen ja sille, että jokainen meistä voisi viettää vaikkapa muovitonta vuotta tai tulevaisuutta.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On oikeastaan aika kummallista tai käsittämätöntä, että näin hyvässä taloudellisessa tilanteessa meillä ei olisi varaa esimerkiksi huippuhyvään ja kohtuuhintaiseen joukkoliikenteeseen, koulujen korjaamiseen tai maksuttomaan toisen asteen koulutukseen, varhaiskasvatuksen kunnolliseen resursointiin sekä moneen muuhun perusjuttuun. Voimme hyvin ratkaista monia sosiaalisia ongelmia, jos niin halutaan. Jokaiselle asunnottomalle voidaan tarjota koti ja nimi oveen, jos halutaan. Siihen tarvitaan hiukan nykyistä enemmän poliittista tahtoa ja ripaus rahaa kaupungin budjetista.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Yleisesti ottaenhan meidän talousjärjestelmässämme on jotain aika pahasti vialla, jos hyvinvointimme vaatii jatkuvaa talouskasvua. Nythän ongelma on se, että hyvinvointi pysty niukin naukin nykytasolla vain silloin, jos talous kasvaa 2–3 %:n vuosivauhtia. Jos talous ei kasva, käsissä on monia sosiaalisia ongelmia, työttömyyttä ja pahoinvointia. Voisimmeko me rakentaa myös sellaista kaupunkia, joka ei perustu ikuisen talouskasvun ideologialle? Rajallisella planeetalla rajaton talouskasvu tulee kuitenkin ennemmin tai myöhemmin tiensä päähän.

Kiitos.

11.4.2018

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki kasvaa kovaa vauhtia. Ensi lukuvuonna meillä on perusopetuksessa 930 koululaista, lukiossa 90 opiskelijaa ja varhaiskasvatuksessa 950 lasta enemmän kuin tänä vuonna. Pyrimme samalla nostamaan varhaiskasvatuksen osallistumisastetta. Tarvitsemme tästä syystä liki 60 miljoonaa euroa enemmän ensi vuoden budjettiin jo ihan vain sitä varten, että kykenemme tarjoamaan kaikille kaupunkilaisille nykyisen kaltaiset ja strategian mukaiset päiväkotij- ja koulupalvelut. Tämä kannattaa pitää mielessä, kun pohditaan määrärahalisäyksiä kukin meistä suosikkikohteeseemme.

Olen valitettavasti huomannut, että kaupunkikoneistomme liikkuu aivan liian hitaasti silloin kun meidän on nopeasti pystyttävä tarjoamaan uusia päiväkotipaikkoja, koulujen peruskorjausratkaisu sisäilmaongelmaan tai henkilöstövajeeseen. Parhaisiin tuloksiin päästään, kun kaupungin yhteisiin tulostavoitteisiin otetaan asioita, jotka oikeasti halutaan yhdessä saavuttaa. Haastavimmat tavoitteet ovat sellaisia, joihin tarvitaan usean toimialan yhteistyötä.

98 % kaikista suomenkielisessä päivähoidossa olevista lapsista pääsee hoitopaikkaansa alle puolessa tunnissa julkisia liikennevälineitä käyttäen. Keskimääräinen päiväkotimatka kestää Helsingissä 10,5 minuuttia. Haluaisin, että otamme koko kaupungin tavoitteeksi, että kasvavassakin kaupungissa 100 % lapsista pääsisi hoitopaikkaansa alle puolessa tunnissa. Se velvoittaa kaupunkia etsimään uusia päiväkotitiloja aktiivisesti ja huolehtimaan siitä, että meillä on riittävästi pätevää henkilöstöä päiväkodeissa.

Kaupungin houkuttelevuus työpaikkana rakentuu monesta tekijästä. Tiedän sen, koska vierailen useamman kerran viikossa kouluilla ja päiväkodeissa henkilöstöön ja toimintaan tutustumassa. Johtaminen ja työolosuhteet ovat perusta, jolle hyvä motivaatio ja työsuoritus rakentuvat. Paljon esillä olleista kaupungin palkoista päätetään keskitetysti kaupungin kanslian henkilöstöosastolla. Lastentarhanopettajien työn vaativuus on kiistatta lisääntynyt uuden varhaiskasvatussuunnitelman myötä. Olemme myös tehneet Helsingissä selviä valintoja sen suhteen, että panostamme varhaiskasvatuksen saatavuuteen. Osallistumistasteen nousun ja maksuttomuuden myötäkään emme voi tinkiä kasvatuksen laadusta, joka muodostuu ennen kaikkea ammattilaisten työstä. Siksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on päättänyt tehdä uuden työn vaativuuden arvioinnin lastentarhanopettajien työstä. Työn vaati-

11.4.2018

vuuden arviointi on kaikkien työntekijöiden kannalta oikeudenmukainen tapa tarkastella palkankorotustarpeita.

Toimialan toinen ehkä tällä hetkellä merkittävin haaste kasvavassa kaupungissa ovat tilat. Niitä pitää olla riittävästi ja niiden pitää olla kunnossa. Kaskolla on yli 700 osoitetta tässä kaupungissa. Se on paljon. Vastuu päiväkotien ja koulujen ylläpidosta siirtyi yli 10 vuotta sitten silloiselle tilakeskukselle, nykyään kaupunkiympäristön toimialalle. Koulut ovat ikään kuin kaupunkiympäristön vuokralaisena. Ajatuksena oli keskittää huolenpito kiinteistöistä asiantuntijaorganisaatiolle, jotta muilla toimialoilla voidaan keskittyä ydintehtävään. Tästä huolimatta erittäin suuri osa saamastani palautteesta liittyy koulujen sisäilmanongelmiin ja puutteisiin tiloissa. Emme ole tietenkään ongelminemme yksin, koska sama tilanne on muuallakin Suomessa, mutta silti alan tuskastua tilanteeseen. Olisi jo aika saada jotain konkreettista aikaan.

Sisäilmaongelmien ratkaisussa on ennen kaikkea kysymys luottamuksesta. Luottamuksesta siihen, että jos kaupunki kertoo henkilöstölle ja koululaisille, että käytettävissä olevat tilat ovat turvalliset, niiden on oltava terveelliset ja turvalliset. Jostain syystä tämä luottamus on viime vuosina rapautunut. Tarvitsemme ensi vuoden budjettiin siis kunnan resurssit uusien koulujen ja korjauksen suunnitteluun, erityisesti kaupunkiympäristön toimialalle mutta myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Jos rakentamisbuumin vuoksi on vaikea saada rekrytoituksi asiantuntijoita meille, suunnitteluosaamista pitää ostaa talon ulkopuolelta.

Strategian tavoite olla maailman toimivin kaupunki edellyttää sitä, että päiväkotipaikka löytyy läheltä, päiväkotien ja koulujen tilat ovat toimivia ja opetus vastaa muuttuvan ympäröivän maailman asettamia tarpeita. Vaikka meillä on suurin osa asioista hyvin, haasteet ovat kasvavassa ja kansainvälistyvässä kaupungissa myös huikeita. Jostain pitää aloittaa. On tärkeää, että valitsemme jokaisena vuonna muutaman asian, jonka hoidamme kuntoon. Ehdotukseni on, että vuonna 2019 keskitymme edellä kuvaamallani tavalla varhaiskasvatukseen saatavuuteen ja päiväkotij- ja koulukiinteistöjen kuntoon ja otamme ne koko kaupungin tavoitteeksi. En halua pitää tätä samaa puheenvuoroa ensi vuonna.

Kiitoksia.

Valtuutettu Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

11.4.2018

Helsinki on vauras ja hyvinvoiva kaupunki, mitä lähes puolen miljardin ylijäämä viime vuodelta osoittaa. Kaupunki tarvitsee terveitä, hyvinvoivia kuntalaisia, jotta jatkossakin verotulokehitys jatkuisi yhä suotuisana. Helsingillä on varaa huolehtia hyvin asukkaistaan. Sisäilmaongelmaiset päiväkodit, koulut ja julkiset rakennukset tulee saattaa kuntoon, jotta helsinkiläiset pysyisivät terveinä. Uuden koulun ja päiväkodin, kuten valtuutettu Jalovaara mainitsikin, rakentaminen maksaa koosta riippuen 8–15 miljoonaa euroa. Helsingillä on tähän varaa. Varhaiskasvatukseen ja koulutukseen tulee panostaa, ja sen tulee olla laadukasta. Jotta laatu toteutuu, tarvitaan riittävän pieniä ryhmäkokoja. Päiväkoti ei voi olla pelkkä säilömispaikka. Tarvitaan riittävästi koulutettua henkilökuntaa. Matalapalkkaisten naisten, niin lastenhoitajien, lastentarhanopettajien, lähihoitajien kuin sairaanhoitajienkin, palkkausta on syytä tarkistaa, jotta Helsingissä eläminen ja asuminen on mahdollista.

Hyvä, laadukas elämä kuuluu kaikille. Kuten on mainittukin, kotihoidon varassa asuu yksin kodeissaan aivan liian huonokuntoisia muistisairaita ikäihmisiä. Tarvitaan lisää muistisairaiden asukkaiden ryhmäkoteja. Ympäri vuorokautisen hoivan piirissä olevat asukkaat ovat tänä päivänä entistä enemmän hoitoa vaativampia. Helsingin pitää panostaa hoitoalan ammattilaisten työssä jaksamiseen riittävällä henkilöstömäärällä niin kotihoidossa kuin ympärivuorokautisessa hoivassakin. Kotihoitoon on onneksi saatu lisää vakansseja, mutta on eri asia, saadaanko ne täytettyä, koska työ on tänä päivänä niin raskasta.

Asuntojen hinta ja asuntopula ovat Helsingissä ikuisuuskysymyksiä, jotka koskettavat niin työvoiman saatavuutta kuin asukkaiden ja alueiden eriarvoistumista. Pieni- ja keksituloisilla ihmisillä pitää olla varaa asua Helsingissä. Tukiasuntoja tarvitsevat lisää niin nuoret, ikäihmiset kuin vammaisetkin. Vammaisia asuu aivan liian paljon kodeissa iäkkäiden vanhempiensa hoidettavana. Sopivia tukiasuntoja he joutuvat joututtamaan 10 vuotta tai jopa pidempäänkin. Myös vammaisella ihmisellä on oikeus ja nuorella itsenäistyä. YK:n vammaisten oikeuksien sopimukseenkin. Omaishoitajia on tuettavia. Lähihoidon paikkoja ja osavuorokautisen hoivan paikkoja tarvitaan lisää, jotta omaishoitajat saavat nämä ansaitsemansa vapaapäivät.

Lastensuojeluun tarvitaan lisää henkilökuntaa. Samoin näihin vastaanottokoteihin, joissa näitä lapsia hoidetaan. Koska nämä lapset ovat entistä sairaampia, sosiaaliohjaajien työ näissä vastaanottokodeissa on erittäin vaarallista. Heillä on väkivaltilanteita jatkuvasti. Lastensuojelun ennaltaehkäisyyn pitää panostaa. Kouluterveydenhuoltoon, neuvolatoimintaan, yhteistyöhön. Perheet tarvitsevat tukea, ennen kuin näistä lapsista tulee lastensuojelutoiminnan alaisia.

11.4.2018

Helsingin kulttuurin ja vapaa-ajan tapahtumat kuuluvat kaikille. Kaikilla on oltava osallistumismahdollisuus. Helsinki voisi olla edelläkävijä mahdollistamalla ilmaisen julkisen, maksuttoman julkisen liikenteen esimerkiksi pienituloisille eläkeläisille.

Lopuksi haluan sanoa, että asuinalueidemme segregaaation pienentäminen on tärkeää. Se, että viheralueet kuuluvat kaikille. Kuten Sirpa Asko-Seljavaara totesikin, tämä Tattarisuon jättimäinen hakkeella toimiva biolämpövoimala ei ole tämän päivän pitkäjänteinen mahdollisuus. Helsingin pitää ennakkoluulottomasti kokeilla maakaasua, aurinkopaneeleja, muuta. Meille koillishelsinkiläisille, me koemme, että salassa tuotu biolämpövoimala, niin tämä ei sovi meille.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan bruttokansantuote kasvaa ja alentaa maan velkasuhdetta, mikä on tietysti myönteinen asia. Talouskasvu kuitenkin hidastunee ja ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu, joten velkasuhde uhkaa kasvaa uudelleen ensi vuosikymmenellä. Maakunta-sote-uuudistus pyrkii vastaamaan tähän, mutta tuo toteutuessaan epävarmuutta Helsingin talouteen.

Helsingin talouskehitys on ollut viime vuonna myönteistä. Verotulot ovat kasvaneet, ja menokasvu on ollut matala. Työttömyysaste on laskenut, mutta on korkeampi kuin koko pääkaupunkiseudulla. Siksi työllisyyden ja työllisten kasvun edistäminen on siten edelleen haaste tuleville vuosille, myös huoltosuhteen näkökulmasta.

Vuosiksi 2018–2019 Helsinkiin ennakoidaan 8 000 asukkaan kasvua vuosittain eli pienen kunnan asukasmäärän verran. Kaikki Helsinkiin muuttavat ovat potentiaalisia julkisten palvelujen käyttäjiä, joten palvelujen riittävyttä on syytä arvioida jatkuvasti ja mielellään ennakoiden.

Kaupunkistrategian mukaiset kaupungin yhteistä suunnittelua erityisesti vaativat ryhmät ovat lapset, nuoret ja iäkkäät. Väestöennusteet puoltavat tätä korostusta. Syntyvyys on ollut laskusuunnassa, ja siitähän on ollut huolta koko maassa. Mutta kouluikäisten määrä sen sijaan on Helsingissä kasvanut, ja määrän ennustetaan kasvavan myös lähivuosina.

11.4.2018

lääkäistä 75 plus -väestön määrän ennakoitaan kasvavan yli 1 000:lla vuosittain ja tulevan 10 vuoden aikana yhteensä noin runsaalla 20 000 henkilöllä ja hauraimman ryhmän, 85 plus -väestön yhteensä noin 4000 henkilöä 10 vuoden aikana. Iäkkäiden ennakoitaan kuitenkin elävän entistä terveempinä entistä pidempään, joten palveluja on uudistettava ja kehitettävä tarpeiden mukaiseksi. Esimerkiksi digipalvelut ovat tuttuja jo monelle nykyisistä senioreista. Vaikka sote-palvelut siirtyisivät maakunnalle, iäkkäille suunnattuja hyvinvointia edistäviä palveluja tarvitaan Helsingissä edelleen. Muun muassa liikunta- ja kulttuuripalveluja. Myös sopivia asuinympäristöjä, esteettömiä asuntoja, julkisen liikenteen palveluja ja niin edelleen.

Talousarvion valmistelussa kannattaa huomioida kaupunkistrategian mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy ja kaikkiaan raskaiden palvelujen tarpeen ennaltaehkäisy. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaatii systemaattista eri toimialojen yhteistyötä, minkä vuoksi Helsinkiin olisi lopultakin luotava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ja toimintamalli. Tämä on talouden hallinnankin näkökulmasta tärkeä. Tätä tarvitaan myös maakuntayhteistyössä, mikäli maakunta-sote-uudistus toteutuu.

Joissakin keskeisten ikäryhmien palveluissa Helsingissä on ollut ongelmia saada ammattitaitoista työvoimaa. Esimerkiksi lastentarhanopettajat, kotihoidon työntekijät ja sosiaalityöntekijät ovat olleet esillä. Työntekijöiden palkat perustuvat työehtosopimukseen, ja kaupungin liikumavara palkoissa on pieni. Siksi edullisten työsuhteasuntojen lisäksi olisi hyvä ideoida muitakin keinoja saada muun muassa edellä mainittuja tärkeitä työntekijöitä Helsinkiin turvaamaan kaupunkilaisille laadukkaita palveluja. Tämä jättäisin virkamiehille mietittäväksi.

Kiitos.

Valtuutettu Alametsä

Arvoisa puheenjohtaja. Arvon valtuutetut ja kuulijat.

Valtuustokautta on pian takana yksi vuosi, ja tänä aikana on ainakin selvinnyt, että tässä salissa on paljon idearikkaita, fiksuja, älykkäitä ihmisiä. Mutta toistuvasti mietin niitä ääniä, jotka eivät täällä salissa kuulu. Päätöksentekijäthän ovat usein paremmin toimeentulevia ihmisiä. Meitä, jotka olemme voineet käyttää energiaamme ja aikaamme asioihin vaikuttamiseen. Joskus pelkään, että olemme sokeita. Että haluamme alentaa veroja, panostaa lähinnä jo valmiiksi hyvinvoiviin helsinkiläisiin. Monella helsinkiläisellä meneekin paremmin kuin koskaan,

11.4.2018

mutta moni näkyy meille vain tilastoissa – jopa itsemurhatilastoissa. Hyvin toimeentulevalle helsinkiläiselle veronalennus voi olla iloinen asia, ja sitä ei tule hyväksyä, mutta täytyy kuitenkin muistaa, että saman rahan voi käyttää palveluihin, jotka ovat monelle hengen ja terveyden kannalta välttämättömiä.

Ehkä unohtamme sen lastentarhanopettajan, jolla on hädin tuskin varaa vuokraan. Sen transsukupuolisen nuoren, joka ei saa tarvitsemaansa psykologista tukea. Sen lukiolaisen opiskelijan isän, jonka täytyy edelleen valita lastensa koulukirjojen ja ruuan väliltä. Päihderiippuvaisen, joka jonottaa leipäjonossa. Nämä ovat myös helsinkiläisten arjen tarinoita.

Sitä arkea voimme parantaa hyvällä taloudenpidolla ja ihmisten hyvinvointiin investoimalla, ja tässä on vielä pari asiaa, jotka mielestäni tulisi huomioida vuoden 2019 talousarvioesityksen valmistelussa. Laitetaan rahaa kouluihin, terveyspalveluihin, pienituloisten palkkoihin ja ympäristöön. Hoitajien, sosiaalityöntekijöiden ja lasten kasvattajien palkkojen tasokorotukset tulee toteuttaa. Homekoulut pitää korjata, nuorisotilat rakentaa ja kunnostaa viihtyisiksi myös lähiöissä. Ei vain siellä, missä meillä on itsellämme äänestäjiä. Kaikille on varmistettava koti ja ruojaa, myös heille, jotka eivät jaksakaan sen puolesta taistella. Siihen meillä on pakko olla rahaa.

Moni fyysisen terveyden ja mielenterveyden ongelma saa alkunsa jo kodissa tai kouluympäristössä. Helsingissä on yhtä koulupsykologia kohden 350 oppilasta. Se on mielestäni aika paljon. Jos tätä mitoitusta tarkistettaisiin, voisimme vähentää esimerkiksi syrjäytymistä. Nuorten suhteen myös liikunnan on moni täällä maininnut. Siitä huolimatta ilmeisesti nyt liikuntapalveluille esimerkiksi ollaan asettamassa maksuja nuorille. Se pitäisi pitää maksuttomana.

Perheiden täytyy saada apua ilman häpeää ja stigmaa sen avun hakemisesta. Moni ei jaksakaan. Esitän, että neuvolapsykologien määrää lisättäisiin siten, että jokaisessa neuvolassa on käytössä psykologin palveluita. Jokaisella tuoreella vanhemmalla tulee olla helppo pääsy erilliselle vastaanotolle psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Siellä voidaan vaikuttaa koko aikuisuuteen ja tulevaisuuteen Helsingissä.

Hyvinvointivaikutuksia on monilla asioilla, mistä me täällä päätämme. Melusteiden rakentamisesta kulttuurin tukemiseen ja näihin muihin palveluihin. Toivon todella, että me harkitsemme tätä puolta, emmekä pelkästään ajattele verojen alentamista, mistä niin moni on tänään täällä puhunut. Hyvin toimeen tulevalle palkansaajalle, mitä mekin monet

11.4.2018

täällä olemme, todella pienellä rahalla voidaan saada aikaan koko yhteisön tasolla valtavan suuria vaikutuksia. Kiitos, kun harkitsette tätä.

Valtuutettu Pajunen

Hyvät valtuustokollegat.

Kaupungin taloutta on hoidettu hyvin, ja se näkyy Helsingin viime vuoden tilinpäätöksessä. Niin kansallisessa kuin kansainvälisessä toimintaympäristössä on kuitenkin paljon epävarmuuksia, ja nousukausi ei jatku ikuisesti. Meidän pitää siis alkaa varautua nousevien korkojen maailmaan. Tuottavuustavoitteesta ei pidä tinkiä, ja velkaa ei kannata kasvattaa. Talouspolitiikkamme pitäisi olla pitkäjänteistä. YK:n kestävä kehityksen tavoitteet tarjoavat tähän hyvän rungon. Ne tähtäävät äärimmäisen köyhyyden poistamiseen ja kestäväan kehitykseen, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen huomioon tasavertaisesti. Toivon, että Helsinki ottaa kestävä kehityksen periaatteet osaksi budjettiprosessia, ja olen tehnyt tästä myös hiljattain valtuustoaloitteen.

Suuri osa keskustelustamme pyörii sen ympärillä, mihin kaupungin varoja voidaan käyttää. Palveluita pitää jatkuvasti parantaa, mutta meidän pitäisi kuitenkin myös miettiä, miten kaupungin tuloja voidaan kasvattaa ja kilpailukykyä parantaa. Työllisyysastetta pitäisi nostaa edelleen ja kannustaa yrittäjyyteen. Kaupungin rooli on luoda puitteet sille, että Helsinki on hyvä paikka elää, toteuttaa liikeideoita ja kasvattaa yrityksiä. Maailman toimivimman kaupungin pitää houkutellessa osaajia, ja palveluita pitää tarjota yhä enemmän myös englanniksi. Matkailua pitää kehittää kestävästi.

Olemme toistaiseksi onnistuneet segregaaation torjunnassa kansainvälisesti vertaillen hyvin. Alueellisen eriarvoistumisen torjuvaa politiikkaa pitää jatkaa edelleen positiivisella diskriminaatiolla koulutuksessa, tasapainoisella asuntopolitiikalla ja tarjoamalla vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ympäri kaupunkia. Heikoimmista pitää huolta.

Valtuutettu Strandén

Hyvät valtuutetut.

Tässä on aiemmin useammassa puheenvuorossa – muun muassa valtuutettu Hyttisellä, Muttilaisella, Hernbergillä – tullut esille näitä koulujen ja rakentamisen sisäilmaongelmia. Tein viime vuoden marraskuussa

11.4.2018

kaupunginvaltuuston talousarviokeskustelussa koskien vuotta 2018 toivomusponnen, että selvitetään mahdollisuus rakentamisen ja erityisesti uusien koulurakennusten rakennusvalvonnan tehostamiseksi ja siihen liittyvien riittävien resurssien takaamiseksi rakentamisen kaikissa vaiheissa. Sama koskien korjausrakentamista. Suuremmista puolueista ja ryhmistä ja kukaan ei kannattanut pontta. Asiaa kannatti vain perussuomalaiset KD ja piraattien ryhmä. Olisi hienoa, että asiaan nyt tartuttaisiin, vai puhutaanko taas, eikä asiaan mitään tehdä? Aion tarvittaessa tehdä uuden ponnen asiasta uudestaan vuoden 2019 talousarviokeskustelussa.

Kiitos.

Valtuutettu Särelä

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kaupungistuminen on megatrendi. Se on itse asiassa trendi, jota ihmiskunta on elänyt viimeiset 10 000 vuotta, mikä tekee kaupungeista ehkä ihmiskunnan keksinnöistä yhden kaikista pitkäikäisimmistä ja säilyneimmistä ja tuotteliaimmista. Kaupungit ovat tänä päivänä nousemassa taas yhdeksi keskeisimmistä toimijoista, oli kysymys sitten maailmantaloudesta tai ilmastokriisin ratkaisemisesta.

Kun on katsottu sitä, mitä kaupunkien välillä tapahtuu, yksi iso kehityskulku tällä hetkellä on se, että digitalisaation ja muiden teknologisten kehitysaskeleiden myötä pienten, syvää maaseutua kauppapaikkoina palvelevien kaupunkien rooli kutistuu, ja uusia asioita luovien kaupunkien merkitys kasvaa, ja samalla tällaisten maailmankauppaan vahvasti kytkeytyneiden kaupunkien merkitys kasvaa. Tässä suhteessa Helsinki on Suomen merkittävin kasvun veturi. Meidän täällä Helsingissä pitää ottaa tämä roolimme vakavasti ja ymmärtää se, että se on paljolti meidän harteillamme myös varmistaa se, että Suomi pärjää maailmantaloudessa. Maailmantalous nimittäin käy läpi kovinta murrosta sitten sähkön tuleamisen 100 vuotta sitten, ja tällaisissa isoissa murroksissa, kuten esimerkiksi Paul Krugman on todennut, tiedetään, että uusien alojen paikat määräytyvät sen mukaan, minne ne sattuvat tai mitkä paikat onnistuvat ne haukkaamaan silloin kun ne syntyvät, ja ne kykenevät saamaan pitkäaikaisia kilpailuetuja tästä agglomeraatiosta, jota tässä kasvuvaiheessa syntyy. Eli nyt meidän täytyy tässä vaiheessa kyetä toimimaan rohkeasti ja kasvamaan. Tässä suhteessa Helsingillä on paljon vielä tekemistä.

11.4.2018

Helsingin kaupungissa valmistui vajaa 5 000 asuntoa viime vuonna, mikä on suurin määrä pitkään aikaan. Mutta silti tälläkin asuntotuotannon tahdilla meillä asuminen kallistuu nopeammin kuin ihmisten tulotaso, eli me vieläkin rakennamme aivan liian vähän asuntoja niille kaikille kaupunkilaisille, jotka voisivat täällä ottaa osansa kaupungin talouteen, tarjota meille kaikkea muuta toimintaa ja tehdä Helsingistä paremman kaupungin. Tarvitaan siis rohkeutta investoida lisää tulevaisuuteen. Tämä on todella haastava paikka nyt, varsinkin kun hallitus on viemässä kaupungilta ison osan verotuloista, joten se vaatii myös samalla taitoa kaupungilta toimia sellaisilla tavoilla, hyödyntää sellaisia tapoja, joilla me voimme saada siitä maasta, joka on arvokasta, ne rahat niihin investointeihin, jotta me pystymme kasvamaan.

Samalla pitää todeta, että maakuntauudistus tuo mukanaan yhden toisen uhan, josta ei ole hirveästi puhuttu, koska sote on vienyt kaiken huomion. Nimittäin jos maakuntavaltuustot tulevaisuudessa päättävät maakuntakaavassa, samalla me päädyimme tilanteeseen, jossa maakunnan siitä ylimmästä kaavoituksesta päättävät valtuutetut, joilla ei ole mitään kosketusta välttämättä investointeihin, joita ne vaativat. Eli maakunnassa voitaisiin tehdä täysin sellaisia päätöksiä, jotka eivät ole mitenkään toteuttamiskelpoisia kunnissa, koska kunnat, jotka ne joutuvat rahoittamaan, eivät ole mitenkään mukana siinä. Tämä on sellainen ongelma, joka pitäisi ratkaista ja jossa pitää tehdä aktiivisesti töitä, että Helsingin seudulla tämä ei tule kasvun esteeksi.

Kiitos.

Valtuutettu Yanar

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tiedän, että haluatte päästä varmaan kotiin, mutta minulla on sanottavaa.

Arvoisat ystävät ja valtuutetut ja koko Helsinki.

Suomen hallituksen pitkäaikainen linja on ollut se, että pienituloisten etuuksista ja perusturvasta, työttömiltä ja pienituloisilta on leikattu mieluummin kuin vaikkapa ympäristölle haitallisista tuista. Tämä on ollut Suomen hallituksen pitkäaikainen linja, ja on ollut ihmeellistä katsoa tätä maailmankuvaa eduskunnassa. On ihmeellistä, minkä takia esimerkiksi kokoomus, keskusta, siniset, aiemmin myös perussuomalaiset ovat olleet tätä mieltä. Helsinki on ollut edistyksellinen. Olemme torjuneet täällä monia hallituksen tuhoisia leikkauksia. Tämä on ollut helsin-

11.4.2018

kiläisille toki hieno tilanne, jossa on pystytty tässä kaupungissa torjumaan, mutta kaikissa Suomen kaupungeissa ja kunnissa tämä ei ole onnistunut.

Tässä on puhuttu toisen asteen maksuttomuudesta, ja olen tietysti samaa mieltä siitä, että tähän suuntaan pitää mennä, ja Helsingin pitää seuraavassa budjetissa tätä asiaa ajaa. Lukioiden kirjahankinnat voivat maksaa 2 500 ja ammatillisissa oppilaitoksissa kustannukset vaihtelevat, ja sielläkin voi olla todella kalliita oppimateriaaleja.

Hallituksella oli itse asiassa tiedotustilaisuus äsken kehysrihtiä koskien. Siinä sanottiin, että toisen asteen opiskelijoille on tulossa lisää rahaa oppimateriaalien, kuten oppikirjojen, hankintaan. Tukea saisi osa toisen asteen opiskelijoista 46 euroa kuukaudessa. Tämä on toki tervetullut suunta, mutta se ei riitä, koska jos me haluamme pysäyttää nuorten syrjäytymisen, jos me haluamme tarjota nuorille hyvät näköalat tulevaisuuteen, totta kai meidän pitää pyrkiä siihen, että koko ikäluokka, kaikki pääsevät siihen. Että kenenkään ei tarvitse ajatella sitä, riittävätkö rahat, onko minun vanhemmillani rahoja. Sitä kautta nuoret pystyvät toteuttamaan itseään ja pääsemään eteenpäin tässä maailmassa.

Kuten aiemmin sanoin, Helsinki on ollut tällä kaudella, eduskuntakaudella esimerkillinen, ja meidän tulisi jatkaa tätä. Panostetaan tulevaisuuteemme, kuten Helsinginä olemme tehneet, ja tehdään taas hyvää politiikkaa, näytetään Suomelle suuntaa.

Kiitos.

Valtuutettu Said Ahmed

Minä luulin, että olen viimeinen puhuja, mutta en ole, joten saan puhua ihan rauhassa.

Helsingillä menee hyvin. Meillä on rahaa, meillä on varaa pistää nuorten palveluihin enemmän rahaa. Meillä on varaa tehdä enemmän ennaltaehkäiseviä toimia. Tehdään oppimisympäristöistä turvallisia ja viihtyisiä sekä lapsille että opettajille ja kaikille kasvattajilla. Pienennetään päiväkotien erityistukea tarvitsevien ryhmien kokoja, nostetaan matalapalkka-alojen, hoitajien ja lastentarhanopettajien palkkoja, koska siihen meillä on varaa. Tämä on parasta investointia, mitä me voimme tehdä. Panostetaan myös nuorten palveluihin ja myös kotouttamiseen, koska se on ajankohtainen asia tällä hetkellä Helsingissä. Meillä ei ole varaa siihen, että kotoutuminen epäonnistuu. Suunnataan siihen myös enemmän resursseja ja panostetaan siihen.

11.4.2018

Kiitos.

Valtuutettu Laaksonen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lyhyesti ja painokkaasti, jos olisi kenties viimeinen puheenvuoro tänään. Täällä aiemmin valtuutettu Meri otti ansiokkaasti esiin liikuntaan satsaamisen, olosuhteisiin ja lähiliikuntapaikkoihin, kuten meillä strategiassakin on kirjattu. Yksistään liikuntapaikkarakenteiden ylläpitäminen vaatii noin 8 miljoonaa euroa tulevana vuonna. Lähitakavuosina liikuntapaikkarakentamiseen oli vielä käytössä noin 10 miljoonaa, eli todella tärkeitä miljoonia tarvitaan, jotta pysytään edes paikallaan olosuhteissa.

Olemme saaneet mediasta lukea ja tutkimuksia lukea, miten koko valtakunnassa yksi suurimpia murheitamme tai huoliamme on nuorten liikukumattomuus sekä samalla myös kohonneet kustannukset lasten ja nuorten liikkumisessa. On tultu monessa taloudessa ja perheessä ääri-rajolle varmaan kustannusten kanssa. Meillä on samanlainen tilanne Helsingissä kuin muuallakin tasavallassa. Helsingissä on esimerkiksi jalkapallon olosuhteita kehitetty kiitettävästi. Meillä oli 40 tekonurmi-kenttää, ja niistä ehkä iloisimman osan tai suurimman osan ovat ? seurakentät eli käytännössä vanhemmat. Seurat ovat vuokranneet kaupungilta maan ja ylläpitävät kenttää, ja se tuottaa tietysti kustannuksia harrastajille. Tässä on tultu aika ääri-rajolle. Toivoisin, että kaupungin tulevassa budjetissa satsattaisiin enemmän etenkin nuorten liikuntaolosuhteiden parantamiseen ja sitä kautta ennakoitaisiin terveysmenojen vähenemistä silläkin uhalla, että hulluimmillaan tulevaisuudessa säästö saattaa kohdata maakuntahimmelin.

Kiitoksia.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

11.4.2018

Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig